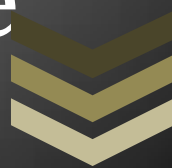

Partipolitisk ageren- et studie i partiers framing og strategiske overvejelser.

Matthias Bek Kelly Mortensen

Studie nr: 20113603

Kandidatspeciale.

Politik & Administration.

Aalborg Universitet.

Vejleder: Jørgen Goul Andersen

16-11-2016

Abstract.

The focus of this project is to test the hypothesis that political parties' behaviors are part of a cycle. The subjects for this test are three different cases. The cases are different political discussions which have happened in Denmark. The first case is commonly known as the "jewel-law", the second case focus on a discussion about benefits tourism as an issue for Denmark. Lastly the third case is a discussion about legalization of hash. All of these cases have been analyzed by using the analyzation strategy, which this paper present and test. The analyzation strategy that is presented in this project is based on theories such as framing and issue ownership, but it also counts in the called parliament situation.

For the first case the analyzation, showed proof of what can be seen as political behavior going about a cycle. It was evident that the sitting government first framed the "jewel-law" in one way. But afterwards decides to frame it in a new way, most likely in order not to lose the favor of the voters. It also shows that the Social Democrats start of the discussion with being against the passing of the law but ends up voting for it in the end.

In the second case there is also evidence of political parties behaving as a part of a cycle. The Danish Peoples Party has the same behavior throughout the entire debate. However the Social Democrats start of by trying to neglect the debate, and thereby let blow away. But since Danish Peoples Party is working to keep the discussion alive, the Social Democrats are forced to change the behavior in this matter. They now try to shift the focus of the debate by, empathizing on other aspects which they believe to be the true nature of the problem.

In the third and final case there is also evidence of the hypothesis, of the political parties act within a cycle, to hold true. This however is not seen by the behavior of the parties as they don't seem to change throughout the debate. It is through the ever shifting alignment of the voters. This leads to believe that both the parties in focus in this case, are able to convince the voters that they are right. Hence there is a constant need to restart the cycle for the parties, since neither of them can seem to get the final hold of the voters during this debate.

All in all this project seems to have verified that there is a good chance that party political behavior actually can be seen as a cycle. A cycle in which the key tools are issue ownership, framing and the general will of the voters.

Indhold

Abstract.....	1
Indledning.....	3
Problemfelt.....	4
Teoriafsnit.....	5
Framing.....	5
Definition og eksisterende teori om framing.....	5
Counterframing.....	8
Framings effekt på vælgerne.....	9
Projektets anvendelse af framing.....	11
Kaare Strøms partipolitisk adfærds teori.....	12
Politiskdagsordensfastsættelse.....	13
Partiers strategiske manøvrerum.....	15
Projektets analyseskema.....	18
Metode afsnit.....	24
Case-Beskrivelse.....	27
”Smykke-loven”.....	27
Velfærdsturisme.....	28
Legaliseringen af hash.....	29
Analyseafsnit.....	31
”Smykke-loven”.....	31
Delkonklusion.....	38
Velfærdsturisme.....	39
Delkonklusion.....	44
Legaliseringen af hash.....	45
Delkonklusion.....	50
Konklusion.....	51
Litteraturliste.....	53

Indledning.

Igennem de sidste fem år har jeg studeret politik & administration ved Aalborg Universitet. Igennem den tid har jeg læst store mængde teoretiske tilgange til den partipolitiske ageren. Jeg har i den tid også været med til at udarbejde flere studieprojekter, som har omhandlet partipolitisk ageren. Til trods for at dette har været min primære beskæftigelse gennem størstedelen af min studietid nu det er gået op for mig hvad jeg måske længe har fornemmet.

Når man ser interviews med politikere i fjernsynet, kan det nogle gange være lidt svært ikke at blive lidt arrig, når politikerer for tredje gang siger det samme på en ny måde, til trods for journalistens spørgsmål har en helt anden ordlyd. Det virker som om det hele bare går i ring.

Dette er lige præcis dette projekts hovedpointe: "Det hele går i ring".

Hypotesen projektet her bygger på er at de politiske partier agerer i en cyklus, en cyklus hvor der foretages strategiske valg for at påvirke enten vælgerne eller selve diskussionen. Det vigtige at bide mærke i her er, at issue konkurrence forekommer ikke nødvendigvis kun én gang, men kan genstartes hvis et parti ønsker det. Ligeledes er det en pointe at det heller ikke er nok kun at anskue framingen af en diskussion én gang, men at man også er nød til at se på den efterfølgende framing af et issue, for at kunne give et bedre billede af hvordan politikerne agerer.

Til dette formål fremsætter jeg her i projektet et analyseskema, som tager højde for at partier kan genstarte, eller fortsætte, diskussioner så længe som de ønsker. Analyseskemaet er inspireret af nogle af de anerkendte teoretiske begreber såsom framing, emneejerskab og strategiske muligheder for partipolitisk ageren.

Gennem anvendelsen af dette analyseskema ved tre forskellige cases, søger dette projekt at finde ud og om der er noget videnskabeligt belæg for at sige: "Det hele går i ring"

Problemfelt.

Det hidtidige fokus på issue ownership, issue konkurrence og framing har været relativt stort indenfor politologien. Det synes derfor også bemærkelsesværdigt, at der har været et meget lille fokus, på såkaldt re-framing, altså nyfortolkning af allerede etablerede frames. I forbindelse hermed har det vækket en interesse i at finde ud af om ikke nyfortolkning forekommer i politiske debatter, og om det måske endda spiller en ret væsentlig rolle i forhold til den partipolitiske ageren.

Dette projekt udarbejdes derfor med det formål at teste hvorvidt politiske partier agerer ud fra en cyklus. Hypotesen er at politiske partier i flere stadier vurderer den politiske situation i forhold til et givent issue, og agerer ud fra disse vurderinger. Vurderingerne omhandler primært vælgernes holdninger til det givne issue, og i den sammenhæng partiernes position i forhold til denne vurdering. Ud fra dette vælger partierne den strategi, som tænkes at have den bedste mulige effekt for partiet, i forhold til at skabe eller bibeholde større vælgertilslutning end de andre partier. Disse tanker leder hen til projektets problemformulering, som er følgende:

- *Kan politiske partiers ageren i en offentlig debat forklares ud fra analyseskemaet, om den partipolitiske agerens cyklus?*

For at kunne give en bedre forståelse for hvordan problemformuleringen besvares, bliver den understøttet af tre undersøgelsesspørgsmål. Disse spørgsmål har til formål at afdække delelementerne i problemstillingen, som kan betegnes som hvordan og hvorfor politiske partier agerer som de gør. De tre undersøgelsesspørgsmål er følgende:

1. *Hvordan agerer politiske partier i en offentlig debat, set i forhold til re-framing og counterframing?*
2. *Hvorfor agerer politiske partier som de gør i en offentlig debat, i forhold til partipolitiske agerens strategier?*
3. *Er det på baggrund af ovenstående spørgsmål muligt at bekræfte analyseskemaets anvendelighed, i forhold til analysen af partipolitisk ageren?*

Selve projektet aktualiseres gennem anvendelsen af cases, hvilket skal være med til at skabe et grundlag for at generalisere på tværs af forskellige politiske debatter. Dette vil blive beskrevet nærmere i projektets metode afsnit.

Teoriafsnit.

Dette afsnit har til formål, at afdække den teoretiske baggrund, som danner grundlaget for dette projekts analyse. Formålet er, at give et bud på hvordan politiske partier anvender framing i forsøget på at præge og eller styre en politisk debat. Dette bliver gjort med udgangspunkt i det analyseskema, som præciseres senere i teoriafsnittet. Formålet er, at undersøge hvordan politiske partier anvender framing. Denne viden bruges til at danne et billede af, hvilke strategiske muligheder partier har for at agere, i forhold til en offentlig debat. Grunden til at det er partiernes forhold til framing, der er det centrale fokuspunkt i dette projekt, er at dette generelt har været et underbelyst emne i framing litteraturen. Den primære årsag til dette er, at hovedparten af litteraturen om framing i forbindelse med politik, forholder sig til hvordan framing virker på vælgerne.

Framing.

Definition og eksisterende teori om framing.

Denne første del af teori afsnittet omhandler framing. Framing som et teoretisk begreb stammer oprindeligt fra kommunikationsstudier, og har i starten primært været anvendt i forbindelse med studier af massemedier. Fokuset for framing i denne sammenhæng var at klarlægge, hvilken prægning et eller flere medier lagde ned over en given nyhedshistorie. Hvilket skal forstås således at medier kunne frame en nyhed eksempelvis ved at give en side af nyheden mere opmærksomhed end den anden. Framing er siden hen også blevet inddraget som begreb i politologien. Her har fokus været på hvordan politikere har framet et issue ved at omtale det på en bestemt måde, for derved at gøre deres standpunkt mere "appetitligt" for vælgerne. Med udgangspunkt i, at dette projekt beskæftiger sig med politiske partier i Danmark, er det muligt, at den framing, som partierne anvender, også skal ses i lyset af at Danmark er et demokrati. Som definition betyder det, at der som minimum er mulighed for at vælgerne kan vælge mellem forskellige partier, ud fra deres positioner og holdninger (jf. Dahl 1971). Desuden beskriver Schattschneider demokrati som værende et konkurrencepræget politisk system, hvori ledende organisationer konkurrerer. Dette foregår ved at forskellige politiske partier fremhæver de forskellige positioner de har, således at vælgerne får muligheden for at indgå i beslutningsprocesserne i forbindelse med den førte politik (Schattscheider 1960). Ud fra dette udbreder de politiske partier viden om politiske emner, for derved at give vælger et grundlag, hvorfra de kan tage stilling til de forskellige politiske emner. Imidlertid er det dog væsentligt at have i mente at politiske partier ofte har et formål med at udtale sig om et givent politisk issue (jf. Strøm 1990). Dermed kan det antages, at politiske partier udtaler sig om issues dels for at udbrede en viden om partiernes ståsted i forbindelse med givne issues, men også for at påvirke vælgerne for at opnå den målsætning partierne har. Med dette som udgangspunkt kan en beskrivelse af framing være, at det er et

teoretisk begreb, der har til hensigt at forklare hvordan politikere omtaler et issue. Formålet er at vurdere politikeres udtalelser, for at se hvilke tanker, der ligger bag, samt hvilke hensigter, der er med udtalelsen. På denne måde kan det vurderes hvilke værdier eller karakteristika, en politiker tilegner et issue (Thomsen 2010). Der er ikke en endegyldig enighed om, hvordan framing skal defineres som begreb. En af de måder, framing er blevet defineret på, stammer fra Entman (1993), der har fremstillet en skabelon i forhold til framing, som arbejder ud fra fire punkter:

1. Problemdefinition.
2. Kausale fortolkninger.
3. Moralsk stillingtagen.
4. Løsningsforslag.

Det første punkt handler om at se på, hvad en given aktør foretager sig, samt hvilke konsekvenser disse handlinger har. Her er der fokus på både positive og negative følger, der er forbundet med disse handlinger. Vurderingen af aktørens handlinger sker primært på baggrund af gældende værdier i samfundet. Det næste punkt omhandler at identificere de forhold, som gør problemstillingen mulig. Det vil for eksempel være, at se på hvordan partipolitisk ageren muliggør en given diskussion om et issue. Ved det tredje punkt arbejdes der med, at skabe kausale sammenhænge mellem selve framingen, dennes anvendelse og effekten heraf. Den sidste del i anvendelse af framing som analyseredskab er at se på selve løsningsforslagene. I dette tilfælde menes der hvordan løsningsforslagene fremsættes, hvorfor de fremsættes og effekten af det pågældende løsningsforslag (Entman 1993).

Som en sidste bemærkning skal det nævnes at Entman fremhæver, virkningen af framing kan ske på forskellige måder. Den ene er forfatterens udtalelse. Denne vil altid have frames indlagt, idet personer selv vælger, hvad de vil sige eller skrive. Dette er ikke ensbetydende med, at forfatteren bevidst forsøger at frame et emne, men derimod er det en følge af, hvad en person vælger at sige eller ikke at sige. Derudover kan framing virke på baggrund af anvendelsen eller fravælgelsen af specifikke begreber, i forhold til et givent issue. Dette vil medføre, at det givne issue bevidst bliver udlagt på en bestemt måde ud fra de frames personen, der udtaler sig vælger. En tredje virkning af framing er selve modtagelsen. I dette henseende ligger der vægt på om modtageren forstår framingen på samme måde som afsenderen, hvis ikke det er tilfældet kan der på baggrund heraf opstå ny framing. (Entman 1993).

En anden tilgang til framing ses blandt andre ved Chong og Druckman (2007). Her forklares det, at en forfatter bag et budskab, som forholder sig til et givent issue, kan forsøge at fremhæve de aspekter af issueet, som forfatteren selv mener, er vigtige for derved at sætte egne holdninger i forhold til issueet i et

bedre lys blandt tilhørerne. En sådan handling betegnes som framing og anvendes eksempelvis af politiske partier for at udbrede partiets position blandt vælgerne med det formål at vinde større vælgeropbakning i forhold til andre partier.

Ud fra disse definitioner kan framing ses som et værktøj, som politiske partier kan anvende til at forsøge at overbevise vælgere om, at det er netop deres position, der er den rigtige. Med udgangspunkt i en debat om, hvilken politik, som skal gennemføres i forhold til et givent issue. Kan partier forsøge at frame debatten således, at egne holdninger bliver fremhævet, og modstående holdninger, bliver nedtonet. En sådan handling vil alt andet lige medføre en større opbakning til det fremhævede argument. Men eftersom demokrati forudsætter muligheden for at kunne vælge imellem flere politiske partier, er der ligeledes flere forskellige interesser blandt den politiske elite. Dette kan medføre, at andre partier enten sideløbende med eller som følge af tidligere framing forsøger at frame et issue på en ny måde. I et sådanne tilfælde vil et andet parti forsøge at fremhæve de aspekter ved et issue, som det første parti muligvis har nedtonet.

Et andet aspekt, der er værd at tage fat på i forhold til framing, er styrke. Det antages, at stærkere frames, alt andet lige, har en større indvirkning på vælgeres holdninger, uanset gentagelser af svagere frames. En stærk framing beskrives som en framing, der har større gennemslagskraft. Dette kunne være en framing, hvor politikere fremhæver en problematik, som i vælgerens øjne anses for værende kritiske. Modsat beskrives en svag framing som en framing, der i vælgerens øjne ses som et mindre dilemma. Chong & Druckman fremhæver et eksempel i forbindelse med en hadegrupes demonstration i gaderne. Tanken er at gruppen, som demonstrerer, gør det på baggrund af eksempelvis racistiske holdninger. For personer, der skal tale imod demonstrationen, fremhæves to mulige frames, som kan anvendes. Disse to eksempler på framing er med til at vise, hvordan framing kan have forskellig styrke alt efter hvordan den anvendes. Den ene er, at en hadegrupes demonstration kan medføre en risiko for uro i gaderne og dermed være et problem for den offentlige orden og sikkerhed. Det andet argument, som fremhæves, er problemet med at en sådan demonstration kan medføre, at en stor mængde affald bliver smidt på gaderne, hvilket vil være til gene for borgerne. Det første eksempel karakteriseres som den stærke framing, imens det sidste karakteriseres som det svage. Dette skyldes, at det første argument må anses for havende en større gennemslagskraft hos vælgerene, eftersom den fremhæver en problematik af mere alvorlig karakter (Chong & Druckman 2007).

Rune Slothuus fremhæver, at der forefindes forskellige måder at tale om framing på, henholdsvis, ækvivalens framing og issue framing (jf. Druckman 2004, samt Sniderman & Theriault 2004). Ækvivalens framing omhandler, hvordan et issue kan omtales på forskellige ækvivalente måder. Et af de mere kendte

eksempler på ækvivalens framing er fra Kahneman & Tversky (1984), hvor de framer en ualmindelig asiatisk sygdom. Her fremhæves en metode til at bekæmpe sygdommen på to forskellige måder, den ene hvor det påpeges at 200 ud af 600 personer kan reddes fra sygdommen, og den anden fremhæver, at 400 ud af 600 personer vil dø af sygdommen. Resultatet af begge disse frames er det samme, men alt efter ordlyden kan det ændre tilhørernes opbakning til om initiativet skal iværksættes eller ej. Med fokus på, at 200 personer kan reddes, gøres det nemmere for modtagerne af framingen at acceptere, at 400 personer dør idet 200 i det mindste bliver reddet. Modsat når framingens fokus er, at 400 dør som følge af initiativet, vil det medføre, at modtagene ikke på samme måde støtter op om initiativet, fordi fokus nu lægger på det tab, som initiativet medfører (Slothuus 2008).

Den anden framing metode issue framing, fokuserer ikke nødvendigvis, ligesom ækvivalens framing, på samme resultat, men anvendes derimod, ved at fokusere på bestemte aspekter ved et policy problem. Dette giver eksempelvis politiske partier, muligheden for at ændre forståelsen af hvilke aspekter i forhold til en politik, som skaber det problem, diskussionen handler om. Dermed kan framingen af et issue være med til at ændre vælgeres holdning til problemet, enten ved at ændre vigtigheden af forskellige aspekter ved et issue, eller ved at ændre den sammenhæng, aspekterne ved et issue ses i (Slothuus 2008).

Counterframing.

Et centralt aspekt af framing for dette projekt er det, som Chong og Druckman omtaler som counterframing. Chong og Druckman definerer counterframing som en frame, der er en reaktion på en tidligere anvendt frame (Chong & Druckman 2012).

I forbindelse med ovenstående definition præciserer Chong og Druckman tre elementer. For det første forekommer counterframing senere i tid end den første framing. To forskellige frames af et issue, som fremkommer samtidigt, kan ifølge Chong og Druckman ikke betragtes som counterframing, da de ikke har forholdt sig til hinanden. For det andet skal en counterframe fremhæve en position, som er et modstykke til den oprindelige framing. Der skal altså være tale om en framing, der står i kontrast til den oprindelige. Sidst antages det at den oprindelige framing har haft en påvirkning på den offentlige holdning. Dette skaber incitament for at skabe en counterframing, som kan modvirke den første frames effekt på den offentlige holdning (Chong & Druckman 2012).

Counterframing omhandler framing over tid. Politiske partier eller interessegrupper søger at frame issues, således deres position i forhold hertil står stærkere (Chong & Druckman 2012). Anvendelsen af counterframing bliver dermed, at et issue kan gives en ny referenceramme, eller nye karakteristika, som kan påvirke usikre vælgere. På den måde kan vælgerne flyttes mod eksempelvis et partis egne holdninger.

Som eksempel fremhæver Chong og Druckman skatter på ejendom, der bliver fremet som dobbelt beskatning, hvilket giver en større modvilje blandt vælgerne. Ligeledes fremhæves velfærds reformer, der frames som ligestillings forbedringer, hvilket vil medvirke til at vælgerne i højere grad vil støtte disse reformer (Chong & Druckman 2012).

I forhold til de to fremhævede eksempler foregår counterframingen idet, eksempelvis tilhængere af ejendomsbeskatning vil argumentere for, at beskatningen er progressiv og dermed kun påvirker de mest velhavende i samfundet. Dermed skabes en ny frame, som står i kontrast til, og skal modvirke, den allerede eksisterende framing af issue. Den framing af et issue, som vinder den største opbakning blandt vælgerne, vil ofte afgøre hvilken politik, der "vinder" den offentlige holdning (Chong & Druckman 2012). Chong og Druckman fremhæver som følge heraf, at hvis den offentlige holdning til et issue bliver forvrænget at en frame, vil den bedste modgift være debat, og framingsens udsættelse for en counterframe. Eftersom dette vil medføre, at vælgerne nu kan vurdere de relative styrker ved de forskellige frames, og sammenholde disse med egne værdier og politiske overbevisninger (Chong & Druckman 2012). Bruges ejendomsværdiskatten i Danmark som eksempel, kan Socialdemokraterne og SF fremhæves.

Socialdemokraterne udtrykker, at partiet er villige til at stemme for en forlængelse af skattestoppet på ejendomsskatten. Dette frames, ved at fremhæve at det skaber mere tryghed for boligejerne. Efterfølgende har SF også markeret deres position, i forhold til ejendomsskatter. Partiet har foreslået en stigning i ejendomsbeskatningen, med det formål at samle ressourcer til mere velfærd, samt skattelettelse i bunden. På denne måde forsøger SF at redefinere issue. Partiet fremhæver, at skattestoppet bør ophøre, da det er for dyrt. Det frames således, at en stigning i ejendomsskatten kan give bedre velfærd og lavere personskat. Dette kan ses som et eksempel på counterframing, fordi SF's udtalelse kan ses som et modstykke til Socialdemokraternes. Desuden forholder SF's udtalelse sig også til, at Socialdemokraterne vil fortsætte skattestoppet. Endeligt kan det fremhæves at boligejere, alt andet lige, vil være glade for et fortsat skattestop på ejendomsværdiskatten. Dette giver SF incitament til at skabe en counterframing, fordi denne har til hensigt at modvirke vælgerne velvilje overfor Socialdemokraternes udtalelser.

Framings effekt på vælgerne.

Dette afsnit har til formål at afdække, hvordan framing påvirker vælgerne. Dette fokus for framing inddrages ikke aktivt i analysen i dette projekt, men er alligevel medtaget, for fuldstændighedens skyld, da det kan være med til at højne forståelsen af framings anvendelse.

Rune Slothuus fremhæver, at der er en bred konsensus om, at vælgeres holdning kan flyttes fra den ene ende af skalaen til den anden i forhold til et issue, hvis blot den rette framing anvendes (jf. Sniderman & Theriault 2004). Slothuus påpeger dog, at der ikke er megen enighed om, hvordan framingen fungerer. Det

fremhæves, at der er behov for at se på, hvordan framing egentlig påvirker vælgere, samt en erkendelse af at ikke alle vælgere påvirkes på samme måde. Dels bør det tages i betragtning hvilken viden vælgerne har om den politiske virkelighed i det pågældende samfund, samt hvilken styrke vælgernes værdier har. Dette skal forstås således at jo stærkere vælgernes værdier er, jo sværere er det at flytte deres holdninger ved hjælp af framing (Slothuus 2008).

Slothuus pointerer at der i litteraturen, forefindes tre forskellige modeller for hvordan framing virker. Den første kaldes the accessibility model, oversat til tilgængelighedsmodellen. Denne model siger, at når forskellige frames, fremhæves overvejelserne i forhold hertil, og bliver dermed mere tilgængelige for vælgere, alt imens andre overvejelser bliver skubbet til side. Dermed kan den politiske elite påvirke den offentlige meningsdannelse (Slothuus 2008). Dermed virker frames ifølge denne model ikke ved at ændre indholdet af offentlighedens overvejelser i forhold til issue, men derimod ved at gøre allerede eksisterende overvejelser mere tilgængelige, for derved at gøre det mere sandsynligt, at disse overvejelser spiller en større rolle, når vælgerne skal danne sine holdninger. Det skal dog fremhæves at de gange, tilgængelighedsmodellen er blevet testet, er der ikke nogen, der har kunnet finde bevis for at denne tilgang er korrekt (Slothuus 2008).

Den anden fremhævede model er vigtighedsforandrings modellen, kendt som the importance change model. Denne model går på at issue frames anvendes til at præcisere bestemte værdier, fakta eller overvejelser, som værende af større betydning i forhold til det givne issue, end det er tilfældet hvis en anden frame havde været anvendt. Dermed virker frames ud fra denne model ved at ændre den relative vigtighed af forskellige overvejelser i forbindelse med et issue. Der er fundet bevis for at denne model kan være rigtig i flere forskellige studier, eksempelvis i forbindelse med civile rettigheder og velfærdspolitik. Hvilken kan være med til at påpege at issue frames kan ændre holdninger ved at ændre vigtigheden af de overvejelser, som holdningerne bygger på (Slothuus 2008).

Det fremhæves dog at ændringer i forhold til vigtigheden blandt overvejelser i forbindelse med et issue, ikke nødvendigvis, er den eneste måde, issue framing kan have en effekt på. En anden måde issue framing kan virke på er ved at fremhæve ny information, som kan skabe nye overvejelser, og dermed være med til at ændre på støtten til eller modstanden imod et givent issue. På denne måde er issue framing med til at ændre indholdet af de overvejelser, der ligger til grund for meningsdannelsen, hermed fremkommer den tredje model, the content change model eller indholdsændringsmodellen (Slothuus 2008). Ved denne model kan issue frames påvirke meningsdannelse ved første at fremhæve nye ideer i forhold til et issue. Hvis disse ideer der efter bliver accepteret af modtagerne af den givne framing, ændres forholdene af de

overvejelser, som finder sted ved meningsdannelse. Dermed har issue framingen skabt nyt indhold, som vælgere skal tage stilling til når de danner deres holdninger til det givne issue, jf. Zaller 1992 (Slothuus 2008).

Nogle mener dog ikke, at indholdsændringsmodellen ikke kan karakteriseres som framing. Denne modstand ses blandt andet i Nelson & Willey 2001, hvor de fremhæver, at det er komme med ny information i forbindelse med et issue ikke kan betragtes som issue framing, eftersom den definition af framing de arbejder med forudsætter at framing er en ændring af allerede eksisterende informationer (Slothuus 2008).

På baggrund af disse ovenstående tilgange til framing udarbejder Slothuus en model. Denne model kaldes A dual-process model of issue framing effects. Denne model arbejder ud fra, at issues framing kan påvirke holdninger gennem ændringer det vælgerne anser som vigtigt i forhold til givne issue. Men også gennem ændringer af det indhold, som vælgerne bygger deres holdninger ud fra (Slothuus 2008).

Når modellen arbejder ud fra at framing kan påvirke på to forskellige måder, skyldes det, at ikke alle vælgere påvirkes på samme måde. Som et eksempel herpå fremhæves det at de vælgere, som har et højt politisk engagement, i højere grad kan påvirkes af framing med fokus på indhold. Dette skyldes at vælgere med højere politisk engagement kan have taget stilling til det givne issue på baggrund af forskellige partiers framing af, hvilke aspekter af det givne issue, som er det vigtigste. Derfor vil det kræve, at partierne framer indholdet af et issue, således der kommer ny information, dermed vil vælgerne på ny overveje deres position, i forhold til issuet, på baggrund af den nye information, som er kommet frem (Slothuus 2008).

Et andet aspekt i forhold til framing og vælgerne er værdier. Hermed forstået vælgernes egne vurderinger af hvilke værdier, der prioriteres højere eller lavere. I forhold til dette fremhæves det, at jo lavere prioritet en værdi har blandt vælgerne, jo større sandsynlighed er der for at framing af vigtighed har en effekt. Dette skyldes, at når et parti har fremført en vigtigheds framing, som sætter fokus på et aspekt i forhold til issuet, der værdimæssigt ikke har nogen høj prioritet blandt vælgerne. Kan et andet parti, med en ny vigtigheds framing, flytte fokus for issuet over på nye aspekter af højere værdi blandt vælgerne, hvilket kan medfører større vælgeropbakning. Denne framing tilgang vil typisk have større effekt på de vælgere, som i mindre grad eller slet ikke er engageret i politik (Slothuus 2008).

Projektets anvendelse af framing.

Som tidligere nævnt i dette afsnit, er der en diskussion om hvad der er framing, og hvad der ikke er framing. Det er blevet fremhævet at ny information i forhold til et issue ikke kan anses som framing, eftersom der netop er tale om ny information, og dermed ikke en ny variation, af allerede fremkommet

information (Nelson & Willey 2001). Et eksempel på ny information, der anvendes som framing kan være debatten om velfærdsturisme. Ved denne debat har Dansk Folkeparti fremhævet problematikken ved velfærdsturisme. Da det, i debatten, ikke lykkes for Socialdemokraterne at frame velfærdsturisme til partiets fordel, forsøger partiet at ændre debattens indhold ved at hævde, at det er cabotage, der er problemet og ikke velfærdsturisme. Dette vil blive behandlet mere dybtgående i projektets analyseafsnit.

Nærværende projekt arbejder dog med en forståelse af framing, som er mere lig den, der præsenteres af Rune Slothuus (jf. Slothuus 2008). Det antages, at ny information også kan betragtes som framing. Dette skyldes at ny information, eller indholds framing, på lige fod med vigtigheds framing kan være med til, at ændre vælgeropbakningen i forhold til givne issues. Dermed vil framing i dette projekt være repræsenteret ved ændringer i forhold til vigtigheden af forskellige aspekter ved et issue. Men også ændringer i den information, som gives i forbindelse med et issue. Det vil sige at når framing omtales i dette projekt, vil der både være tale om vigtigheds og indholds framing.

I dette projekt fokuseres der på to begreber i forhold til framing, henholdsvis re-framing og counterframing. Tidligere i afsnittet er der ligeledes omtalt ækvivalens og issue framing. Når disse begreber ikke aktivt anvendes videre i projektet skyldes det, at de førstnævnte begreber anses for værende tilsvarende de sidstnævnte i forhold til anvendelse. Dermed svarer re-framing til ækvivalens framing idet, der er tale om framing, der ikke ændre på det debatterede issues indhold. Derimod fokuseres der på den information forskellige partier anser for at være vigtig. Den anden begrebslige sidestilling er counterframing og issue framing. Med udgangspunkt i de definitioner, der er præsenteret igennem afsnittet synes disse begreber at dække over samme aspekter. Her fokuseres der på, at denne type framing forsøger at ændre forståelsen af issue, ud fra den karakter issue har.

Formålet med anvendelsen af framing på denne måde i projektet, er et forsøg på at skabe mere viden om, hvordan politiske partier anvender framing. Grunden hertil er at netop denne del af framing teorien synes mangelfuld, eftersom langt størstedelen af det videnskabelige arbejde med framing i forhold til politik, fokuserer på hvordan vælgerne påvirkes, og i langt mindre grad hvordan politiske partier anvender framing.

Kaare Strøms partipolitisk adfærds teori.

I forlængelse af ovenstående afsnit om framing, synes det naturligt at se på hvad partiers formål er med framing. Dette afsnit har derfor til formål at afdække hvilke "gevinster" partier forsøger at opnå, når de anvender framing til at stille sig bedre blandt vælgerne. Dette skyldes, at der i dette projekt antages, at politiske partier altid har et formål med deres ageren. Udgangspunktet herfor er Kaare Strøms idealtyper for partipolitisk adfærd, disse idealtyper kalder han vote-seeking, office-seeking og policy-seeking. Strøms

tre idealtyper inddrages i dette projekt for, at hjælpe med forståelsen af hvorfor partier anvender framing som de gør. Eksempelvis kan partier søge at styrke sin indflydelse på et politikområde, uden at have til formål at vinde regeringsmagten. Hvis dette er tilfældet kan det antages, at et parti kan sætte større fokus på framingen af et politisk område, uden at have fokus på eventuelle tabte stemmer, da selve regeringsmagten ikke er et mål for partiet. Det at have en forståelse af hvorfor partier agerer som de gør, har en betydning for projektets analyseskema, fordi det giver en ekstra dimension. Det skal forstås således, at inddragelsen af Strøms idealtyper, sammen med framingteori, giver et mere fuldstændigt billede af den parpolitiske ageren, eftersom det er både "hvordan" og "hvorfor" partier agerer, der bliver undersøgt (Strøm 1990).

Et parti, der er vote-seeking typologien, forsøger at maksimere sit stemmetal. Eksempelvis vil dette betyde, at et parti i en debat vil forsøge at tilegne sig større vælgeropbakning. Grundlæggende betyder det, at partiet tilegner sig de holdninger, som er mest udbredt mellem vælgerne (Strøm 1990).

Office-seeking betyder, at et parti har til formål at vinde regeringsmagten. Dette sker ikke nødvendigvis som følge af stemmemaksimering, eksempelvis dannede Venstre og Konservative regering i 2007, uden at have flertal i folketinget. Det samme ses ved den nuværende regering, der dannes af Venstre alene (Strøm 1990).

Endeligt kan et parti være policy-seeking. I dette tilfælde søger partierne at opnå størst mulig indflydelse på den førte politik. Et eksempel på policy-seeking kunne være Dansk Folkeparti. DF har gennem tiden haft det formål, at få gennemført mest muligt af sin politik. Dette har partiet gjort uden at søge regeringsmagten, for på den måde at øge sin politiske indflydelse (Strøm 1990).

Disse tre idealtyper er ikke nødvendigvis sammenhængende, men heller ikke gensidigt udelukkende. Antages det at et parti kan have det formål, at gennemføre så meget af sin politik som muligt, vil partiet som nævnt være policy-seeking. En måde hvorpå partiet kan forsøge at øge sin politiske indflydelse, kunne eksempelvis være at søge flere stemmer blandt vælgerne. Dermed bliver vote-seeking et middel til at opnå partiets mål. Ligeledes kunne vote-seeking være et middel, der skal opnå partiets mål om regeringsmagten, idet partiet, hvis det samler det tilstrækkelige antal mandater, selv kan danne regering.

Politiskdagsordensfastsættelse.

Politiske partier framing i en debat, forudsættes først og fremmest af, at der i det hele taget er en debat. Dette leder hen til teoriafsnittets næste del, som omhandler dagsordensfastsættelse. I denne del præsenteres nogle af Christoffer Green-Pedersens tanker. Formålet med at inddrage disse tanker er, at de kan være med til at forklare hvilke forhold, der skal gøre sig gældende før et parti ønsker, at sætte et issue

på den politiske dagsorden. I forhold til projektets analyseskema, bidrager Green-Pedersen med tre ting. Den ene er forudsætningerne for at en debat opstår, disse forudsætninger beskriver han som, hhv. det elektorale og koalitionskriteriet. Det næste væsentlige bidrag er issueownership, eller emneejerskab på dansk. Emneejerskab spiller en rolle i forhold til hvilke debat emner, forskellige partier har lyst til at diskutere. Inddragelsen af emneejerskab bidrager med en forståelse af, at ikke alle partier står lige stærk i alle diskussioner. Dermed bliver det nemmere for partier, at opnå deres formål (jf. Kaare Strøm) hvis de indgår i debatter, hvor de har ejerskab over emnet. Det sidste bidrag fra Green-Pedersen, er hans tanker i forbindelse med oppositionen. Her fremhæves det at oppositionspartier kan slippe af sted med mere i en debat, uden at blive stillet til ansvar for det. Dette har direkte indvirkning på partiernes mulighed for at agere. Eksempelvis kan en regering ikke undgå, at forholde sig til problematikker omhandlende den førte politik. Samtidigt kan oppositionspartier undlade at forholde sig til samme problematikker, eller de kan vælge at fremhæve sig selv ved at komme med løsningsforslag.

Den første del, som er inddraget i dette projekt, omhandler koalitionskriteriet og det elektorale kriterium. Disse kriterier præsenteres af Green-Pedersen, som forudsætninger for at et parti ønsker et givent issue på den politiske dagsorden. Koalitionskriteriet handler om, at der skal være modsatrettede holdninger til et issue, for at partier ønsker at indgå i en debat. Meget firkantet betyder det, at partierne ikke ønsker at diskutere noget, hvis ikke der er nogen at diskutere med. I en dansk kontekst, ses koalitionskriteriet oftest i forbindelse forskellige holdninger på højre/venstre skalaen, i det politiske spektrum (Green-Pedersen 2011).

Det elektorale kriterium læner sig op af Kaare Strøms tanker. Dette kriterium går på, at der skal være en gevinst for partierne i form af vælgertilslutning. Det vil sige at politikere skal vurdere, hvordan vælgerne forholder sig til et issue. På baggrund heraf vurderer partierne, om der er gevinst at hente ved at indgå i debatten (Green-Pedersen 2011). Sammenfaldet med Kaare Strøms tanker, er selve ideen om at debatten skal tjene et formål. I dette tilfælde er der dog tale om gevinst i forhold til vælgertilslutning, hvilket ikke er en nødvendighed i forhold til Strøms tanker.

Den anden del, der tages fat på er emneejerskab. At et parti har emneejerskab betyder, at vælgerne mener det pågældende parti, egner sig bedst til at løse problemstillinger på det givne politikområde. Det at have emneejerskab over et emne, er en fordel for ethvert parti i en debat, eftersom det typisk medfører, at vælgerne i højere grad tilslutter sig pågældende partis holdninger. Dette bevirker også at et parti med emneejerskab over den diskussion, har større interesse i at medvirke i diskussionen (Green-Pedersen 2011).

Den sidste del af teoriapparatet, som anvendes til projektets analyseskema, forholder sig til den parlamentariske situations indvirkning på en diskussion. Green-Pedersen fremsætter her, at det er nemmere for oppositionspartier at starte en diskussion om et issue. Oppositionen kan i den forbindelse være selektiv, i forhold til hvilke diskussioner partierne vil indgå i. På den anden side, forventes regeringspartier at have løsninger på ethvert politisk problem, der måtte opstå. Desuden har medierne større opmærksomhed rettet mod regeringspartier. Dette skyldes at medierne vil holde øje med, om partierne fører den politik, som de har lovet. Endvidere kan oppositionen presse regeringen til at indgå i diskussion om et issue, eksempelvis gennem § 20 spørgsmål til ministeren på det pågældende område (Green-Pedersen 2011).

Partiers strategiske manøvrerum.

Denne sidste del inden selve analyseskemaet bliver præsenteret, omhandler hvilke strategiske rammer politiske partier kan agere ud fra. Disse strategiske rammer fastlægges, ud fra den situation et parti befinder sig i. Det vil sige at partiet skal forholde sig til, hvordan det givne issue frames, og hvilken betydning framingen har for vælgertilslutningen. Partiet skal ligeledes vurdere, om vælgernes holdning kan flyttes, således der kan forekomme et skifte i vælgertilslutningen. Endeligt spiller partiets parlamentariske situation også ind, i forhold til de muligheder partiet har. Til dette formål inddrages et arbejdspapir af Tage Bild og Sigge Winther Nielsen. Arbejdspapiret præsenterer fire forskellige muligheder for partipolitisk ageren. Disse fire muligheder baseres på, hvorvidt det givne issue er en trussel eller mulighed for partiet, samt hvorvidt vælgernes holdninger i forhold til issueet kan flyttes eller ej.

Formålet med inddragelsen Bild og Winthers strategiske handlemuligheder er, at vise hvordan politiske partier kan vælge at agere, ud fra vælgersituationen og selve issues karakter. Disse handlemuligheder, danner de rammer, som analyseskemaets strategier for partipolitisk ageren er fremkommet af. Det vil sige, at disse strategier er den primære inspirationskilde til de strategiaspekter, der præciseres i analyseskemaet.

Figur 1: Typologi over politiske partiers strategiske handlemuligheder.

MIKRO-DIMENSION			
	Partiet vurderer at vælgernes holdning kan flyttes	Partiet vurderer at vælgernes holdning ikke kan flyttes	
MAKRO-DIMENSION	Skillelinje opfattes som mulighed for partiet	Issue konkurrence strategien	Spejlbillede strategien
	Skillelinje opfattes som trussel for partiet	Dekoblings strategien	Konformitets strategien

Kilde: Bild og Nielsen 2008.

Denne typografi viser fire forskellige strategier partier kan anvende i forhold til skillelinjer. Skillelinjer er issues hvor der er modstående holdninger mellem to eller flere partier (Bild og Nielsen 2008).

Der indgår først i typografien to vurderingen. Først og fremmest en vurdering af selve skillelinjen, i forhold til hvorvidt, denne udgør en trussel, eller er en mulighed for partiet. Dernæst skal partierne vurdere, hvorvidt det er muligt at flytte vælgere, i forhold til den pågældende skillelinje. Det er ud fra disse to vurderinger, partiers strategi bestemmes (Bild og Nielsen 2008).

Issue konkurrence strategien anvendes når partier anser skillelinjen som værende en mulighed, samtidigt med det vurderes at vælgere kan flytte. Hvis et parti anvender denne strategi, forsøger det at holde diskussionen om pågældende skillelinje på den politiske dagsorden. Det skyldes der er en mulighed for, at partiet kan stjæle vælgere fra andre partier, for dermed at styrke sin egen position (Bild og Nielsen 2008).

Dekoblings strategien anvendes når partiet vurderer, at en skillelinje er en trussel for partiet, og det samtidigt vurderes at vælgere kan flyttes. Et parti vil derfor ikke ønske at indgå i en debat om denne skillelinje, eftersom det kan føre til tab af vælgertilslutning. Den praktiske anvendelse af denne strategi er, at et parti udadtil siger, at de vil ændre det vælgere ønsker, men i praksis sker der ingen ændring i den førte politik (Bild og Nielsen 2008).

Spejlbillede strategien anvendes, når et parti vurderer at skillelinjen er en mulighed for partiet, imens vælgerne ikke kan flyttes. Strategien går ud på at fremhæve andre parties politik, som den dårlige løsning. Hvilket bliver muligt idet partiet allerede har vælgerne opbakning, og kan dermed manifestere sit overtag i forhold til denne skillelinje (Bild og Nielsen 2008).

Konformitetsstrategien bliver brugt, når skillelinjen anses for værende en trussel, samt det vurderes at vælgerne ikke kan flyttes. Den praktiske anvendelse af denne strategi er, at lægge partiets holdning tæt op af den holdning partiet med vælgerne opbakning har. Formålet med dette er at minimere tabet af vælgere (Bild og Nielsen 2008).

Projektets analyseskema.

Denne del af afsnittet præsenterer det analyseskema, som danner grundlaget for projektet.

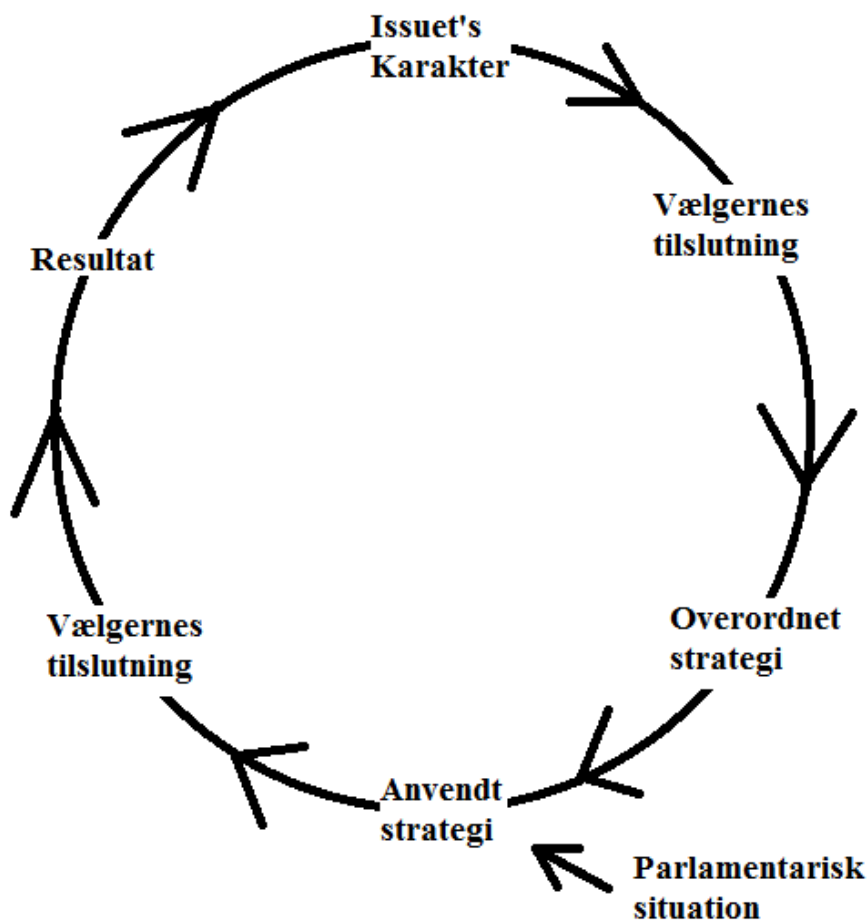
Ovenstående afsnit har præciseret en række perspektiver på partipolitisk ageren. Dette afsnit har til formål at præsentere de teoretiske tanker, som ligger til grund for dette projekts hypoteser. Analyseskemaet er primært inspireret af Tage Bild og Sigge Winther Nielsen (2008) samt Christoffer Green-Pedersens (2011). Framing spiller dog en central rolle i forhold til anvendelsen af analyseskemaet. Dette skyldes, at perspektiver på framing anvendes til at danne det grundlag, som resten af analyseskemaet arbejder ud fra.

Dette analyseskema er tiltænkt offentlige diskussioner. Det vil sige, at den debat, partierne indgår i, eksempelvis bliver dækket af medierne, således befolkningen kan følge med. Som sagt tages der udgangspunkt i, at politiske partier altid agerer med et formål (jf. Strøms tre idealtyper). Hvilket betyder, partier har altid et formål med deres ageren.

Tanken med analyseskemaet er, at partiers framing og re-framing kan ses som en cyklus. Selve cyklussen ses nedenfor i figur 2, og er inddelt i fem stadier. Ved hvert stadie foretages forskellige vurderinger af de politiske partiers ageren. Selve cyklussen opstår, idet hvert stadie har indflydelse på det næste. For eksempel har partiers framing af et issue indvirkning på vælgernes tilslutning. Endvidere har vælgernes tilslutning indvirkning på, hvilke strategiske overvejelser partier gør sig i forhold til deres ageren. Starten på selve cyklussen er, at et politisk issue er blevet framet på en given måde. Måden, hvorpå issue er blevet framet, kan have indflydelse på, hvordan vælgerne forholder sig til issue. Dermed kan der være mulighed for et skifte i vælgertilslutningen. Skifte i vælgertilslutningen kan efterfølgende tvinge andre partier til, at agere for at modvirke effekten af den indledende framing. Typisk vil reaktionen fra andre partier være, at re-frame eller counterframe det givne issue. Dette er dog ikke en selvfølge, i og med de andre partier først vil vurdere sin overordnede strategi, som baseres på om der er noget formål med at indgå i debatten (jf. Strøms idealtyper, og Green-Pedersen elektorale kriterium). Er der ikke nogen gevinst at hente i forhold til debatten, er det muligt andre partier ikke ønsker at opsøge debatten. En anden årsag, til andre partier ikke vil opsøge debatten, kan være at der er enighed om issue. Dermed er der ingen modstridende holdninger, og derfor ingen interesse i debatten (jf. Green-Pedersens koalitions-kriterium). Ydermere, hvis det at indgå i debatten om et issue, kan medføre nedgang i vælgertilslutning, skal partierne vurdere hvorvidt, det er bedst at negligere eller forandre debatten. Endvidere er der en udefra kommende effekt i form af den parlamentariske situation, som også har indflydelse på hvordan partierne kan agere. Denne cyklus kan fortsætte indtil der ikke længere er nogen, som ønsker at debattere issue, eller indtil problemet i forhold

til det givne issue er løst. Der vil blive redegjort for de forskellige stadier, vurderinger og effekter i den følgende del af dette afsnit.

Figur 2: Analysekema: Den partipolitiske agerens cyklus i en offentlig debat.

Forudsætningen for at analysekemaet kan anvendes er, at der er en politisk diskussion af et issue. Det vil sige, at der skal være uenighed om et issue imellem to eller flere partier(jf. koalitionskriteriet). Når der er tale om en debat, bliver det første punkt i analysekemaet at præcisere hvordan debatten foregår. Dette punkt kaldes issues karakter, og omhandler framingen af et issue. Formålet er, at danne et overblik over hvordan politiske partier framer det givne issue. Grunden til cyklussen starter her er, for at klarlægge hvordan partier agerer, for derefter at kunne forklare hvorfor de gør det. Selve analysen af hvordan partier agerer, sker på baggrund af framing. Det undersøges hvordan forskellige partier framer det givne issue, for dermed at kunne få et indtryk af, hvilket formål partiet har med den pågældende framing. Oftest vil cyklussen begynde med, at et parti udenfor regeringen framer et issue, som partiet mener tjener deres formål. Dette skyldes, at det grundlæggende er nemmere for partier udenfor regeringen at stille skarpt på

politiske problematikker, eftersom regeringen ikke kan gøre dette uden selv at have et løsningsforslag klar med det samme.

Et andet aspekt, der spiller en rolle i forhold til issues karakter er emneejerskab. Det skyldes, at vælgerne har en holdning til hvilke partier, der er stærkest på bestemte politikområder (jf. Green-Pedersen 2011). Dermed er der specifikke politiske områder, hvor størstedelen af vælgerne mener, at bestemte partier er bedst til at håndtere udformningen af politik på pågældende område. Det betyder at allerede inden debatten er påbegyndt, har vælgerne en idé om hvilket parti, der er bedst rustet til at løse det givne issue. Typisk vil dette betyde, at partier søger at frame issues, som de selv har ejerskab over. Det vil derfor eksempelvis give bedre mening for Socialdemokraterne at udfordre Venstre på social og velfærdspolitik. Issues karakter kan dog også anvendes til at udfordre andre partiers ejerskab over et emne. Hvis det antages at en regering, i vælgerens øjne, er udfordret på den økonomiske politik, som er et emne regeringspartiet har ejerskab over. Kan et oppositionsparti, fremhæve disse udfordringer, og forsøge at frame issue på en sådan måde, at vælgerne begynder at se oppositionspartiet, som værende bedst rustet til at varetage den økonomiske politik. Dette ville medføre, at regeringspartiet kan blive nødsaget til at reframe eller counterframe, i et forsøg på at bibeholde det hidtidige emneejerskab.

Partiers anvendelse af framing leder hen til det næste stadie i cyklussen, som er vælgerens tilslutning. Vælgerens tilslutning er relevant i forhold til den partipolitiske ageren, eftersom denne giver partierne mulighed for at vurdere deres muligheder, eller begrænsninger i forhold til det givne issue. Dette kan eksemplificeres ved en debat om generel velfærd i Danmark. I det tilfælde at issues karakter kan præciseres som hørende ind under velfærdspolitik, er den generelle holdning blandt vælgerne, at det er venstrefløjens partierne, der er bedst til at løfte opgaver på dette område. I dette tilfælde, vil venstrefløjens partierne stå stærkere i den offentlige debat, og dermed vil lysten til at debattere emnet være større. Modsat vil højrefløjens partierne ikke have større lyst til at indgå i en debat om dette emne, og vil af denne årsag forsøge at omgå eller forandre debatten. Det er dog stadig muligt at svagere stillede partier, i forhold til emneejerskab, vil forsøge at promovere debatten, for derved at ovetage ejerskabet over det givne politiske emne.

Partiernes vurdering af vælgerens tilslutning danner, sammen med issues karakter, grundlaget for det stadie, der kaldes overordnet strategi. Det er på dette stadie, partier vurderer om, den givne debat tjener partiets formål. For eksempel vil et parti, hvis formål er at danne regering, imødekomme en debat, som giver partiet større mulighed for at kunne danne regering. Modsat vil et vote-seeking parti være tilbageholdende overfor en debat, der er baseret på et issue, hvor partiets holdninger ikke har vælgerens

opbakning. Ud fra dette analyseskema, kan partier have to forskellige overordnede strategier, henholdsvis promoverende og negligerende. Som sagt baseres den overordnede strategi på, hvorvidt debatten tjener et formål for partierne. Hvis ikke der er noget at vinde, vurderes det hvilken tilgang, der er mindst skadelig for partiet. Det vil sige, at partiet skal vurdere, om det er nødsaget til at forsøge at forandre debatten gennem framing, eller om partiet er bedst tjent med at tie debatten ihjel. Når partier overordnet set er imødekommende skyldes det, at partierne her ser en mulighed for at promovere sig selv positivt blandt vælgerne. Dette vil fortrinsvist være tilfældet, når partier har emneejerskab over et givent issue. Derfor vil formålet med at være imødekommende, i forhold til debatten, være at vinde større tilslutning blandt vælgerne. Hvilket gøres ved at fremføre den politik, som størstedelen af vælgerne støtter op om. Dermed kan det siges at partierne, som overvejende har vælgerne tilslutning, er imødekommende overfor debatten, og derfor vil forsøge at beholde denne debat på den politiske dagsorden. Formålet med dette er, at stille sig selv i et bedre lys i forhold til vælgerne. Når et parti agerer promoverende i forhold til et issue, er det derfor op til andre partier, at modvirke effekten af den debat der er i gang. En måde hvorpå dette kunne ske, er ved at forandre debatten gennem re-framing eller counterframing, for derved at vinde opbakning blandt vælgerne. En anden måde at modvirke en framing fra et parti, er at afmontere issue fra den politiske dagsorden, og dermed ikke miste yderligere vælgeropbakning. Derudover kan partier, som sagt, have en undvigende overordnet strategi. Dette bygger på, at issue handler om et emne, som et parti ikke har ejerskab over, og dermed deler størstedelen af vælgerne ikke partiernes holdning. Med dette udgangspunkt ønsker partierne ikke debatten, og vil derfor forsøge at undgå den. Dette kan gøres på to forskellige måder. Partierne kan forsøge at undgå debatten ved slet ikke at indgå i den, eller de kan forsøge at frame debatten på en sådan måde, at issue ændrer karakter. Disse to overordnede strategier fører til en mere præciseret strategi, som i dette analyseskema kaldes den anvendte strategi. Men inden det kommer dertil er der en udefrakommende effekt, i form af den parlamentariske situation, som spiller en rolle i forhold til den anvendte strategi.

Den parlamentariske situation spiller især en rolle for de partier, som danner regeringen. Dette skyldes, at en regering til enhver tid bør forventes at have et svar på ethvert issue, der måtte blive diskuteret. Modsat kan oppositionspartier ytre forslag og holdninger, i forhold til en given problematik, uden at komme med nogen egentlig løsning, eftersom det ikke er deres opgave at løse problemet. Det vil blive tydeligere, hvordan dette spiller en rolle i forhold til den anvendte strategi, når de forskellige strategiske muligheder bliver fremhævet. Det væsentlige at bemærke er dog, at regeringspartier til enhver tid skal stå til ansvar for ethvert issue i forhold til den politiske dagsorden (jf. Green-Pedersen 2011). En anden effekt, som forholder sig til den parlamentariske situation, ses hvis der er tale om et parti, der er office-seeking. Som sagt betyder

dette, at partiets endelige formål er at tilkæmpe sig regeringsmagten. Det vil sige, at partiet ikke har noget imod at afgive stemmer, så længe det ikke mindsker muligheden for at danne regering. Som et eksempel kan Socialdemokraternes udlændinge politik fremhæves. Den politiske linje, partiet har lagt på dette område, kan ses som et forsøg på at genvinde regeringsmagten. Dette skyldes, at partiet har lagt linje, som ligner den, Venstre og Dansk Folkeparti profilerer sig på. Formålet for Socialdemokraterne er, at vinde nogle af de vælger, som støtter op om en hård udlændingepolitik. Dette kan dog medføre, at partiet taber flere vælgere end det vinder. Det tjener dog stadig partiets formål, eftersom de vælgere partiet taber, ikke vil stemme til fordel for en højrefløjs regering, da de ikke støtter op om en hård udlændingepolitik.

Når dette er klarlagt, giver det mulighed for at præcisere, hvilken strategisk tilgang partier har til et givent issue. I denne sammenhæng er der tre forskellige strategier, de politiske partier kan følge hhv. den promoverende, negligerende og forandrende.

Den promoverende strategi går ud på at udbrede partiets politik. Denne strategi anvendes, når et parti har ejerskab over et givent emne, og dermed er bedre stillet end andre partier, i forhold til vælgerne tilslutning. Ved anvendelsen af den promoverende strategi, indgår partierne aktivt i debatten, og forsøger at holde den i gang så længe som muligt. Dette er med til at stille dem i et bedre lys blandt vælgerne. Den negligerende strategi anvendes, når et parti ikke har ejerskab over et givent politisk emne, og ikke ser nogen mulighed for at frame issue, således det ændrer karakter. Anvendelsen af denne strategi er, at tie en debat ihjel. Denne mulighed opstår, da debatten ikke er interessant for offentligheden, hvis det kun er den en side af sagen, som bliver fremhævet. På denne måde mister offentligheden interessen, og partiet undgår at blive mere upopulær blandt vælgerne. Hvilket skyldes, partiet ikke fremfører holdninger, der ikke stemmer overens med den generelle holdning blandt vælgerne. Denne strategi kan dog ikke anvendes ofte, eftersom det vil stille partiet i et dårligt lys blandt vælgerne, hvis partiet ikke viser sig frem, og fremsætter sine holdninger. Endvidere skal det bemærkes, at regeringspartier ikke i praksis kan anvende denne strategi, eftersom det til enhver tid er muligt at bringe dem i tale, eksempelvis gennem § 20 spørgsmål. Svarene på sådanne spørgsmål kan f.eks. anvendes af medier til at få regeringen til at forholde sig til det givne issue.

Den sidste strategi er den forandrende. Denne strategi anvendes ligeledes, når et parti ikke har ejerskab over et givent issue. Modsat den negligerende strategi, ser partiet her muligheden for at kunne ændre debatten. En anden årsag kan være, at den negligerende strategi har været anvendt for ofte tidligere, og partiet ser sig nødsaget til at forsøge at ændre issues karakter. Endvidere er en forudsætningen for anvendelsen af denne strategi, at der er mulighed for at inddrage flere forskellige politiske aspekter i issue.

Det vil sige, at partiet skal have muligheden for at kunne frame issue på ny. Formålet med denne strategi er, at forsøge at skabe større fokus på det aspekt, som partiet har ejerskab over. Partier kan dermed forsøge, at forandre debatten fra at handle om eksempelvis økonomisk politik, til at handle om velfærdspolitik (jf. framing teorien). Dette sker typisk gennem aktiv deltagelse i debatten, og ved at fokusere på elementer, som lægger indenfor politiske rammer, partiet har ejerskab over. I det tilfælde at det lykkes et parti at skifte fokusset på issues karakter, har partiet mulighed for at overtage ejerskabet i forhold til det givne issue, og dermed stemmer partiets holdninger overens, med den generelle holdning blandt vælgerne.

Dermed indtræffer det femte stadie, som igen omhandler vælgerens tilslutning. Denne gang er fokus på om den politiske ageren, i forbindelse med de anvendte strategier, har forårsaget et skifte i vælgerens tilslutning. For eksempel kunne dette ske, som følge af anvendelsen af den forandrende strategi nævnt ovenfor. En anden mulighed er, at der ikke er sket nogen ændringer i vælgertilslutningen. Hvilket kan være følge af et fejlslagent forsøg på at forandre debatten, eller fordi partiet med ejerskab over issue har været vellykket med dets promoverende strategi. En sidste mulighed kunne være at partierne, som ikke har ejerskab over det givne issue, har anvendt den negligierende strategi, og dermed ikke har forsøgt at ændre vælgerens tilslutning.

Dette leder hen til cyklussens sidste stadie, der omtales som resultatet. Det er her det præciseres, hvilken effekt de forskellige partiers ageren har haft. Dermed er det muligt for de politiske partier, at vurdere hvordan de nu står blandt vælgerne, i forhold til det givne issue. Det er ligeledes i dette stadie at muligheden opstår for at cyklussen kan fortsætte. Antages der at det er lykkedes for partiet, som har ejerskab over det givne emne, at bibeholde eller forøge sit ejerskab, og dermed vælgertilslutningen, er det muligt, at partiet gerne vil fortsætte med dette emne på den politiske dagsorden. Dermed vender cyklussen tilbage til issues karakter og starter forfra i samme spor. Det er dog også muligt, at det er lykkedes et parti, der ikke havde ejerskab over de givne issue at forandre debatten. Dermed er et nyt aspekt i debatten, som bliver det primære, i kraft af at issue ændrer karakter. Dermed kan partiet have opnået ejerskab over issue, og på den måde sikre sig større vælgertilslutning. Skulle dette være tilfældet giver det muligheden for, at cyklussen ingen kan starte forfra, men med et andet udgangspunkt. Dermed kan analysen startes forfra, men det er nu et andet aspekt, som definerer issues karakter, og dermed er det også et andet parti, der har den generelle opbakning blandt vælgerne. Hvilket kan forårsage, at andre partier ønsker at frame issue, således det vender tilbage, til hvor det startede.

Metode afsnit.

Dette afsnit har til formål at præsentere metoden, som dette projekt er opbygget omkring. Endvidere bliver der taget fat i de fordele og ulemper, der kan forbindes med det pågældende metode valg.

Det væsentligste at bemærke i forhold til dette projekts metode er struktureringen af analysefeltene. Analysefeltene dækker i denne sammenhæng over de offentlige diskussioner i forbindelse med tre områder, hhv. "smykeloven", velfærdsturisme og indkøb af nye jægerfly til flyvevåbnet. Disse tre områder udgør dermed de cases, der arbejdes med for at teste analyseskemaet, som er præsenteret i ovenstående afsnit. Formålet med at udvælge tre cases er at kunne sammenligne resultaterne, for dermed at skabe et mere nuanceret billede, og i den sammenhæng udarbejde en mere kompleks test af analyseskemaet.

Selve analysefeltene består primært af kvalitative data, i og med der analyseres på den parti politiske ageren ud fra de udtalelser som politikerne kommer med i forhold til de respektive debatter. Dette betyder at det kan være svært at komme helt i dybden med de enkelte cases, eftersom enkeltstående udtalelser fra politikere ikke nødvendigvis fremhæver den dybere mening med partiets egentlige hensigter. Det er for at imødekomme denne svaghed at der udvælges flere cases. Ved at udvælge flere cases til analyse i projektet, skabes der er en bedre mulighed for at kunne generalisere resultaterne af analysen, såfremt disse bakker hinanden op (Bryman 2012).

Den data som analyseres beror sig primært på politikeres udtalelser i forbindelse med interviews, eller anden fremstilling, som når ud til offentligheden. Dette skyldes i sagens natur at projektets teoretiske rammer begrænser sig til de politiske udtalelser, som er en del af den offentlige debat. I den forbindelse er der oftest tale om sekundære datakilder. I den forbindelse er det væsentlig at have for øje, med hvilket formål disse datakilder er blevet produceret. I størstedelen af tilfældene vil der være tale om interviews til forskellige nyhedsmedier. Disse medier har til formål at sælge deres nyheder, hvilket eksempelvis kunne betyde at en journalist forsøger at gøre en given udtalelse til en større sensation end den i virkeligheden er. Derfor er det i udarbejdelsen af dette projekt særligt vigtigt at kunne skelne mellem politikernes meninger/holdninger, og den betydning, som en journalist muligvis kunne forsøge at lægge ned over en given udtalelse.

Måden hvorpå metoden anvendes aktivt i dette projekt er ved at behandle hver enkelt case separat, hvorefter de forskellige cases sammenlignes. Derfor arbejdes der ud fra en metodisk fremgang for case-analyse, som Bryman præsenterer i bogen "Social Research Methods". Denne fremgangsmåde ser ud som følger, for læsbarheden skyld er begreberne oversat til dansk:

1. Generelt undersøgelsesspørgsmål.
2. Udvælgelse af undersøgelsesobjekter.
3. Indsamling af data.
4. Fortolkning af data.
5. Begrebsmæssig/teoretisk arbejde.
  - a. Yderligere specificering af undersøgelsesspørgsmål.
  - b. Indsamling af yderligere data.
6. Udformning af konklusion (Bryman 2012).

Indledningsvist påpeger denne model at der præciseres et overordnet undersøgelsesspørgsmål, eller en problemformulering. I dette projekt arbejdes der ud fra spørgsmålet:

"Hvordan kan politiske partiers ageren i en offentlig debat forklares?"

Formålet med problemformuleringen er at skabe den overordnede ramme for hvad dette projekt skal arbejde med. Problemformuleringen bygger på den, for projektet, grundlæggende hypotese at politiske partiers ageren foregår i en cyklus, sådan som det er præsenteret i problemfeltet. For at understøtte problemformuleringen, og skabe et overblik over de aspekter problemformuleringen er der blevet fremsat tre underliggende undersøgelsesspørgsmål, som hver især fokuserer på forskellige aspekter i forbindelse med problemformuleringen (Bryman 2012). Disse spørgsmål er som tidligere nævnt:

1. *Hvordan agerer politiske partier i en offentlig debat, set i forhold til re-framing og counterframing?*
2. *Hvorfor agerer politiske partier som de gør i en offentlig debat, i forhold til partipolitiske agerens strategier?*
3. *Er det på baggrund af ovenstående spørgsmål muligt at bekræfte analyseskemaets anvendelighed, i forhold til analysen af partipolitisk ageren?*

Måden hvorpå disse undersøgelsesspørgsmål anvendes er ved indledningsvist at ses på hvordan de politiske partier ageren (spm. 1), hvorfor de gør det (spm. 2), og endeligt hvorvidt resultaterne af disse understøtter eller modviser hypotesen (spm. 3). Projektet opbygges således at hver enkelt case behandles

separat ud fra disse spørgsmål, hvorefter resultaterne sammenlignes, for dermed at give et bedre billede af om hypotesen holder, eller om denne skal afvises (Bryman 2012).

Det næste punkt i forhold til projektet er udvælgelsen af undersøgelsesobjekter, i dette projekts tilfælde er der her tale om de tre cases, hhv. "smykke-loven", debatten om velfærdsturisme og legalisering af hash. Grunden til at disse tre cases er udvalgt er at hhv. "smykke-loven" og debatten om velfærdsturisme, har været nogle af de større offentlige debatter i nyere tid, hvormed der er belæg for at antage der er en god mulighed for indsamling af data til analysen. Hvor de to førnævnte cases har været mere eller mindre pludseligt opståede offentlige debatter, er diskussionen om legalisering af hash udvalgt som case, idet dette er en debat der har været fremme af flere omgange. Dette kan dermed bidrage til at nuancere analysen i og med der er tale om en offentlig debat, som kan siges at strække sig over længere tid end de to andre.

Fortolkningen af den indsamlede data foregår på baggrund af projektets opstillede hypotese. Selve fortolkningen går i dette projekt ud på at finde frem til hvad de forskellige politiske partier udtrykker i debatterne, samt hvilket formål de forskellige udtalelser har. Dette lægger sig tæt op af det teoretiske og begrebsmæssige arbejde, som omtales af Bryman. Her testes der hvorvidt projektets teoretiske baggrund om at politiske partier agerer i en cyklus, stemmer overens med den virkelighed som dataen viser. Underpunkterne til dette arbejde er hhv. præcisering af undersøgelses spørgsmål og yderligere indsamling af data. Dette kan forklares med at den indsamlede data eksempelvis ikke give tilstrækkelig information i forhold til at besvare projektets problemformulering, og der derfor er behov for indsamling af yderligere data. Modsat kan analysen af dataen også vise at der er forhold, som der ikke er taget højde for, hvilket kan føre til en revision af selve problemformuleringen, eller undersøgelsesspørgsmålene, med det formål også at dække den nye information, der er fremkommet (Brymann 2012).

Endeligt ses det i modellen at det sidste skridt er udformningen af en konklusion på projektet. Hvilket vil sige en opsamling på hvad der er bevist. I dette projekts tilfælde vil det være hvorvidt den opstillede hypotese om at politiske partier agerer i en cyklus (Bryman 2012). Dette kan efterfølges af en perspektivering, som kan komme med bud på hvad der kunne være gjort anderledes, eller hvordan videre forskning kan udformes for at teste hypotesen yderligere.

Case-Beskrivelse.

Dette afsnit har til formål at præsentere de cases, der arbejdes med i dette projekt. Dels vil der blive beskrevet konkret hvad der er de forskellige issues. Ydermere bliver det beskrevet hvilke partier, der bliver arbejdet med ved de forskellige cases, samt hvorfor.

"Smykke-loven".

Lovforslag L 87 bedre kendt som "smykke-loven" kommer fra den siddende danske regering, i form af Venstre. Formålet med lovforslaget er at begrænse flygtninge tilstrømningen til Danmark i forbindelse med den store flygtningekrise, som udspiller sig på dette tidspunkt. Dette lovforslag giver helt konkret politiet ret til at ransage asylansøgere med det formål at sikre kontanter og værdier, som kan hjælpe med at finansiere asylansøgerens ophold i Danmark. I udspillet er der dog den undtagelse at kontanter og værdier, som er nødvendige for at kunne opretholde en beskeden levestandard ikke vil blive konfiskeret. Endvidere er værdigenstande, som har affektionsværdi for asylansøgeren, som for eksempel vielsesring også fritaget. Der er dog den undtagelse, at hvis værdien af den pågældende genstand er så høj, at det ikke findes rimeligt, ikke at beslaglægge den (Ritzau 2015a). Dette lovforslag endte med at blive internationalt kendt, og flere af de store udenlandske medier tager sagen op. Blandt andet bliver den politiske ordfører Jakob Elleman Jensen udspurgt om dette nye lovforslag på den amerikanske nyhedskanal CNN (Toft 2016). Der er imidlertid også gnidninger på hjemmefronten Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Socialdemokraterne melder alle ud at det ikke er hensigtsmæssigt at tage værdigenstande fra asylansøgere, Dan Jørgensen (S), pointerer at Socialdemokraterne kun mener det skal komme på tale at konfiskere kontanter, og kun hvis asylansøgeren har så mange kontanter med at det er forsvarligt (Nielsen 2016). Det ender med at forslaget bliver stemt igennem af partierne V, K, LA, O og S, den endelige formulering af lovforslaget bliver at kun værdier og kontanter, der går ud over beløbet på 10.000 kr. kan konfiskeres. Samtidigt er værdigenstande som har affektionsværdi, som vielsesring, fuldstændigt fritaget fra denne ordning uanset værdi (Olsen 2016a og Ritzau 2015b).

Partierne som bliver genstand for analyse i forhold til denne case er Venstre og Socialdemokraterne. Det skyldes for Venstres vedkommende at det var dem lavede forslaget, og dermed virker det naturligt at de indgår i den offentlige debat. Dette betyder at der er god mulighed for at kunne finde god data i forhold til Venstres ageren i den offentlige debat.

Grunden til Socialdemokraterne er det andet udvalgte parti, er at partiet indledningsvist var imod lovforslaget, men ender med at stemme for det i folketingssalen. Derfor kan det være interessant at se på, hvordan partiet agerer i forhold til denne sag, og finde ud af hvorfor.

Ud over dette giver denne case mulighed for at teste analysestrategien i forhold til et lovforslag, som tilsyneladende sætte sindene i kog hos mange. Hvilket måske kunne vise at hypotesen ikke holder da det kan antages der ikke er nogen stor vælgertilslutning til forslaget, og dermed vil vælgertilslutning ikke have nogen effekt på partiets anvendte strategi.

Velfærdsturisme.

Velfærdsturisme er en problematik, som udspringer af den EU lovgivning som omhandler den vandrende arbejdskraft. Den frie bevægelighed bliver introduceret i Romtraktaten fra 1957, her bliver der indgået en aftale om at EU borgere skal kunne søge arbejde i et hvilket som helst EU land på lige fod med landets egne borgere. I den forbindelse introduceres der også et forbud mod forskelsbehandling på baggrund af nationalitet, hvilket skal være med til at sikre den vandrende arbejdskraft (Olsen og Fich 2013). I forlængelse af Romtraktatens lovgivning på området udarbejdes tre principper som har til formål, yderligere at sikre den vandre arbejdskraft, der er her tale om proportionalitetsprincippet, sammenlægningsprincippet og eksportabilitetsprincippet. Sammenlægningsprincippet betyder at den vandre arbejdskraft medfører den forsikring, eller optjening som følge af beskæftigelse. Det vil eksempelvis sige at hvis en EU borger har arbejde x antal år i sit hjemland, og flytter til et andet EU land hvor personen bliver arbejdsløs, tæller de år borgeren har arbejdet med, når det skal beregnes hvorvidt denne borger er berettiget til sociale ydelser. Samtidigt beskriver eksportabilitetsprincippet at en EU borger har ret til at få udbetalt den sociale sikring, denne måtte have optjent, uanset hvilket land borgeren befinder sig i (Olsen og Fich 2013). Ud over dette kommer der i 1968 en forordning, som fastslår at den vandrende arbejdskraft har ret til social sikring og skatteforhold, på lige fod med pågældende EU lands egne borgere (Olsen og Fich 2013).

Problemet for Danmark i forhold til dette er indretningen af velfærdssamfundet. Den danske stat bygger på et universelt velfærdssamfund, hvilket betyder at alle har til understøttelse fra staten uanset hvor i samfundet personen befinder sig. Det grundlæggende problem er at velfærdsstaten er skattefinansieret, hvilket leder hen til det selve debatten drejer sig om. Når den vandrende arbejdskraft kommer til Danmark skal disse have den samme sociale sikring som danskerne det på trods af at de ikke har bidraget til statskassen. Derfor opstår begrebet velfærdsturisme. for i realiteten kan en EU borger flytte til Danmark, melde sig arbejdsløs, og derefter modtage, i mindste tilfælde kontanthjælp. Herudover er der understøttelse som eksempelvis børnepenge, som udbetales til forældre, der har børn under 18 (Olsen og Fich 2013).

Som en foranstaltning for dette blev der indført et optjeningsprincip, som også gælder EU borgere. Dette skulle være med til at sikre, at den vandrede arbejdskraft bidrager til statskassen, inden de kan få udbetalt eksempelvis børnepenge. EU-kommissionen henvender sig derfor i 2013 til den danske stat, da den mener at dette optjeningsprincip er i strid med EU's sammenlægningsprincip (Olsen og Fich 2013). Som følge heraf vælger den sidende regering bestående af Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre, at stoppe den praktiske anvendelse af optjeningsprincippet, og derefter på sigt helt fjerne det ved lovgivning (Hansen 2014).

Det er denne tilsidesættelse som sætter gang i diskussionen om velfærdsturisme. Denne diskussion når sit højdepunkt ved valgkampen op til europaparlamentsvalget i 2014. Det er særlig Dansk Folkeparti, som forsøger at sætte dette issue på dagsordenen. Dette er den primære årsag til at partiet er udvalgt til analysen i dette projekt. Det andet parti, der er udvalgt er Socialdemokraterne. Dette skyldes at der i forbindelse med valgkampen ses et betydeligt skifte i argumentationen fra Socialdemokraterne. Det er derfor spændende at undersøge, om den analysestrategi projektet arbejder med kan forklarer hvorfor der forekommer dette argumentationsskifte.

Legaliseringen af hash.

Indledningsvist skal det pointeres at der med casen legalisering af hash menes en legalisering af hash som rusmiddel, og ikke kun en legalisering af hash i medicinsk forstand.

Denne case foregår over længere tid end de andre. Analysen af casen starter i 2009 hvor Københavns kommune indsender et forslag til regering, hvor kommunen beder om lov til at starte en forsøgs ordning med legalisering af hash. Formålet med legaliseringen af hash er at underminere den organiserede kriminalitet, som tjener penge på den illegale hash salg (Københavns kommune 2009). Dette vækker mediernes interesse, og det starter dermed en offentlig debat om hvorvidt hash skal legaliseres eller ej. Det andet tidspunkt denne analyse beskæftiger sig med er perioden 2013-2015. På dette tidspunkt fortsætter debatten inde på Christiansborg. Her gør især Liberal Alliance sig særligt bemærket, ved ud over at være fortalere for at legaliserer hash, udtrykker at partiet ønsker en legalisering af narko generelt (Klarskov 2014). Den største modstander til LA har i denne periode være Dansk Folkeparti, som har været de mest markante i deres modsvar angående legalisering af hash. Partiet ønsker ingeniende at ophæve forbuddet mod hash og mener der skal findes andre måder at bekæmpe den organiserede kriminalitet på. Derfor da venstre foreslår et zoneforbud, er DF mere positive (Ritzau 2016a). Zoneforbuddet fungerer således at hvis en person er blevet dømt for at have medvirket til narkotikahandel, skal denne person holde sig 500 meter, eller endda helt 1000 meter, fra det sted hvor personen blev anholdt for narko salg. Hvis ikke dette

overholdes og personen bliver anholdt indenfor forbudszonen, kan det straffes med op til syv dages fængsel. Formålet med dette forslag er at underminere den organiserede narko handel. Dette gøres ved at politiet nemmere kan anholde personer der allerede er kendt for narkohandel, hvis personen forbryder sig mod zoneforbuddet. Dermed bliver det nemmere for politiet at få narkohandlerne væk fra gaden (Ritzau 2016).

På den anden side argumenteres der for at forbud ikke virker, det skyldes at staten har forbudt narko, eller i dette tilfælde hash, og er ikke lykkedes med at mindske hashhandlen. Når dette er tilfældet hævde blandt andre Liberal Alliance at der skal findes andre løsningen, når tilfældet er forbud ikke virker (Klarskov 2014). Der ud over pointeres det også at de borgere som misbruger hash eller anden narko, typisk kommer fra en social baggrund eller de miljøer som de befinder sig i. Dermed vil forbuddet mod narkotika kun være med til yderligere at stigmatisere dem, eftersom forbuddet kriminaliserer dem, og de baggrund heraf eksempelvis kan komme i fængsel hvilket igen kan føre til øget forbrug på grund af misbrugerne bare vil få de endnu dårligere (Klarskov 2014).

De to udvalgte partier til denne del af analysen. Liberal Alliance er udvalgt som det ene parti. Dette skyldes at det er dette parti, som har argumenteret for den mest vidtgående legalisering. Det andet parti, som er udvalgt er Dansk folkeparti, da det er dem, der har været hårdrest i retorikken som modstandere af legaliseringen af hash. Grunden til valget er faldet på disse to partier er at det er dem, der står længst fra hinanden holdningsmæssigt. Samtidigt viser det sig at vælgernes tilslutning til issue er meget svingende. Dermed bliver det blot mere interessant at se om analysestrategien, kan forklare to store modpoler ageren, når også vælgernes tilslutning er svingende.

Analyseafsnit.

Dette afsnit præsenterer den egentlige analyse, der er foretaget i dette projekt. Afsnittet inddeles i tre underafsnit, som hver har fokus på en af de tre cases, projektet arbejder med. Efter hver enkelt case er analyseret, vil der være en delkonklusion. Disse har til formål at lave en opsamling på de resultater, der er kommet af analysen for dermed at give bedre overblik. Disse delkonklusioner danner desuden rammen for den samlede konklusion, som findes efter analyseafsnittet.

"Smykke-loven".

Denne første del af analysen arbejder med diskussionen om "smykke-loven" som case. Dette opstilles således, at hvert af undersøgelsesspørgsmålene besvares i den rækkefølge, de er blevet stillet i afsnittet "Problemfelt".

Selve lovforslaget (L 87), som indeholder "smykke-loven" blev fremsat af regeringen, bestående af partiet Venstre, og endeligt vedtaget den 26. januar 2016. Forud herfor har politikere fra Venstre skullet forsvare denne del af lovforslaget, som er blevet kritiseret af flere organisationer, eksempelvis af FNs generalsekretær Ban Ki-moon. Cheftalsmanden for FNs generalsekretær Stephan Dujarric skriver at Ban Ki-moon:

"har noteret sig, at det danske Folketing har vedtaget en lov, der i lighed med andre foranstaltninger gør det muligt at beslaglægge asylansøgere værdigenstande." (Klarskov 2016)

Og uddyber med følgende:

"Dette og andre foranstaltninger, der i øjeblikket implementeres i andre europæiske lande, vækker bekymring hos generalsekretæren, da det går imod asylansøgernes menneskeværdighed og rettigheder."
(Klarskov 2016).

Med udgangspunkt i sådanne udtalelser bliver issues karakter at omhandle flygtningekrisen, og flygtninges rettigheder generelt. Dette skyldes, at der bliver lagt fokus på "Smykelovens" konsekvenser i forhold til flygtninges rettigheder.

Justitsminister Søren Pind bliver i et interview på DR spurgt til rimeligheden i at konfiskere værdier fra asylansøgere, for at finansiere deres ophold i Danmark. Ministerens svar lød:

"Vi taler om væsentlige værdigenstande, som ikke har personlig affektionsværdi. Vi taler om en situation, hvor en mand kommer gående med en kuffert fuld af diamanter og samtidig søger ly i Danmark. Det er sgu da kun rimeligt," (Bjerregaard 2016).

Med denne udtalelse lægger Søren Pind vægt på rimeligheden i at asylansøgere er med til at betale den øgede omkostning, det vil være for den danske stat at tage flere asylansøgere ind i forbindelse med flygtningekrisen, dog med den forudsætning at asylansøgere har råd til at kunne bidrage. Dermed forsøger ministeren, at re-frame issue. Dette gøres, ved at fokusere på rimeligheden i at personer ikke skal kunne trække på den danske velfærdsstat uden selv at bidrage til den.

Ydermere forsøger statsminister Lars Løkke Rasmussen ligeledes at fastslå rimeligheden ved lovforslaget, og at kritikken af lovforslaget skyldes at det er blevet misforstået.

”Det er måske det mest misforståede lovforslag i danmarkshistorien. ... Det er fuldstændig fortegnet og forkert” (Olsen 2016b).

Dermed forsøger statsministeren, at forklare lovforslaget slet ikke har den hensigt, som nogle af kritikerne siger det har. Endvidere henviser han til, at en person, som søger om kontanthjælp, reelt set står overfor den samme problematik:

”Så bliver man afvist og bedt om at komme igen senere. Derfor ville det være forkert, hvis vi i forhold til folk, der kommer og søger asyl i Danmark, og som måtte være formuende - jeg tror ikke, at det er meget typisk, men det kan forekomme - sagde, at uanset, hvad du har af fri formue, så afløfter vi alle dine udgifter. Det ville være forkert.” (Olsen 2016b).

Igen ses det at partiet Venstre forsøger at re-frame issue, ved at lægge vægt på rimelighed fremfor flygtninges rettigheder. Dette skyldes, partiets tilgang til, at offentlig understøttelse for flygtninge bør være den samme som for dem, der allerede bor i Danmark.

Disse tre ovenstående udtalelser bærer præg af, at partiet Venstre ikke har noget imod at diskutere emnet. Dette er ydermere evident, idet partiet ikke skifter holdning til, hvor det skal stå i debatten. Dette skyldes, at partiet holder fast i gennemførelsen af lovforslaget (dog med mindre ændringer, som omtales senere i dette afsnit). Endvidere kan det ses, at partiet aktivt forsøger at re-frame diskussionen, så den får en karakter, der er mere gunstig for Venstre. Med dette udgangspunkt kan det siges, at partiet agerer velvilligt i forhold til diskussionen. Dette skal forstås således, at partiet gerne vil være med til at diskutere dette emne. Formålet er dermed, at kunne forklare hvorfor dette lovforslag er nødvendigt, og hvad det reelt betyder.

Det faktum, at Venstre slår ned på rimeligheden, kan også ses fra den ansvarlige minister på området, Inger Støjberg, der anvender samme argumentation som Lars Løkke Rasmussen:

"I Danmark skal man nemlig forsørge sig selv, hvis man kan. Det er kun rimeligt, og det gælder nu alle - ligegyldigt om man har levet i Danmark hele sit liv, eller om man lige er kommet hertil" (Ritzau 2015b).

På den anden fløj i folketinget lægger Socialdemokratiet sig ud med Venstres lovforslag.

Udlændingeordfører for partiet Dan Jørgensen udtaler:

"Vi kan ikke under nogen omstændigheder være med til at støtte, at man tager vielsesringe eller andre ting fra folk, som har meget høj affektionsværdi" (Nielsen 2016).

Denne udtalelse kommer, efter lovforslaget er blevet præciseret således, at smykker, som eksempelvis vielsesringe, kun kan konfiskeres hvis asylansøger medbringer værdier til over 10.000 kroner (Nielsen 2016). Dermed kan det siges, at Socialdemokratiet stiller sig i opposition til forslaget, og dermed anfægter rimeligheden ved lovforslaget. Der forekommer en videre revidering af lovforslaget således, at vielsesringe og andre værdigenstande, som har høj affektionsværdi fritages, og dermed ikke kan tages fra asylansøgere. Dette medfører et skifte i Socialdemokraternes holdninger i forhold til at stemme for lovforslaget, i denne sammenhæng udtaler Dan Jørgensen:

"Nu har vi fået en formulering, der sikrer netop det, der var vores formål, nemlig at flygtninge ikke kan fratages vielsesringe og andre ting med stor affektionsværdi. Hele det grundlæggende princip om, at hvis man har store værdier selv, så skal man være med til at betale for sit ophold, har vi hele tiden bakket op om..." (Olsen 2016a).

Med denne udtalelse lægger Dan Jørgensen også vægt på rimeligheden i, at asylansøgere skal være med til at betale for deres ophold i Danmark, såfremt disse har råd til det. Uden dog at give samme argumentation, kan det læses mellem linjerne, at Socialdemokraterne på samme måde som Venstre sidestiller støtte til asylansøgere med danskere, der søger om kontanthjælp.

Senere i det samme interview med Dan Jørgensen bliver han spurgt til, hvorfor partiet ikke står fast på holdningen, de tidligere har fremført, om at fritage alle genstande og dermed kun give politiet hjemmel til at konfiskere kontanter. I den forbindelse fremhæver Dan Jørgensen ovenstående rimelighedsprincip, og at modstanden fra Socialdemokraterne bunder i formuleringen af lovforslaget. Med dette menes der at Socialdemokraterne ikke var enige, i den formulering Venstre var kommet med til lovforslaget.

Sammenhængende med dette udtaler Dan Jørgensen desuden:

"Men det, vi har presset ministeren til nu, kan vi sagtens leve med. En anden mulighed havde selvfølgelig været at sige, at vi tager genstande helt ud, men nu endte vi på det her kompromis, og det er rigtig godt."
(Olsen 2016a).

Denne udtalelse giver et indtryk af, at Socialdemokraternes ageren kan beskrives som diskuterende. Dette skal forstås således, at partiet søger debatten med det formål at påpege, at det er dem, der har sikret gennemførelsen af en bedre lovgivning end det oprindelige forslag.

Ses der på denne ageren ud fra projektets analytiske tilgang, stemmer dette rimeligt overens med cyklussens indledende fase. Første og fremmest når der tales om issues karakter, er der selvsagt tale om udlændingepolitik, og i særdeleshed den del af politikken, der kan defineres som flygtninge- og indvandrepolitik. Denne undergruppe af politik er et emne, som højrefløjen, og i særdeleshed Dansk Folkeparti, de senere år har lukreret på. Dette skyldes at den indvandre-kritiske linje partierne har lagt, har stemt godt overens med den overvejende indvandre skepsis, der har været blandt de danske vælgere i denne periode (Meidell 2015).

Med udgangspunkt i vælgernes skeptiske holdning til indvandring/flygtninge giver det god mening, at Venstre og Socialdemokraterne agerer ud fra en hårdere linje overfor flygtninge. Når så partierne fremfører en politisk linje, som stemmer overens med størstedelen af vælgernes holdning, er der god grund til at antage, at partierne agerer imødekommende overfor debatten. Det vil sige at partierne opsøger debatten for at promovere sig selv. En anden faktor, der kan spille ind når partierne vælger, at være opsøgende i forhold til debatten er emneejerskab. I 2010 foretog Gallup en undersøgelse, hvori et af spørgsmålene gik på hvilken af de daværende partiformænd, danskerne synes var bedst i forhold til udlændingepolitik. I denne undersøgelse var det Pia Kjærsgaard (DF), Helle Thorning-Schmidt (S) og Lars Løkke Rasmussen (V), der fik den største opbakning blandt de adspurgte, hhv. 18 %, 18 % og 17 %. Med dette udgangspunkt kan det ikke udledes at der er noget bestemt parti, der har decideret ejerskab over udlændingepolitikken. Ses der på den kumulerede procentfordeling blandt partiernes formænd på hver af fløjene, har højrefløjen 43 % af de adspurgtes opbakning, mens venstrefløjen har 41 %. Denne forskel er igen så lille at det vil være svært, at sige det er én fløj i folketinget, som "ejer" udlændingepolitikken. Dette kan igen være med til at forklare at partierne vælger den ageren som de gør. Dette skyldes at partierne kan forsøge, at styrke deres ejerskab i forhold til udlændingepolitik, eftersom partier der, promoverer politik, som har den generelle vælgertilslutning, alt andet lige opnår større tillid blandt vælgerne. Den sidste faktor i hypotesen, som kan være med til, at forklare hvordan politikerne agerer, er den parlamentariske situation. Det faktum, at Venstre har regeringsmagten, gør at partiet er nødsaget til at agere på problematikker, som den danske stat står overfor. Det skyldes at Venstre som regeringsparti står med ansvaret for ethvert politisk problem, der måtte opstå i den danske stat. Med dette for øje er det klart, at Venstre fremsætter et løsningsforslag til hvordan Danmark skal takle flygtningekrisen. Modsat står Socialdemokraterne som oppositionsparti og bliver derfor ikke, af vælgerne stillet til ansvar for negative følger af eventuelt gennemført politik. Dette

stiller partiet i en position, hvor det mere eller mindre frit kan vælge sin position i forhold til lovforslaget. Kobles dette med, at der ikke er noget entydigt ejerskab over udlændingepolitikken, kan det være med til, at forklare hvorfor Socialdemokraterne positionerer sig således, at partiet deler holdning med størstedelen af vælgerne. Endvidere kan det ses, at partiet anvender sin oppositionsrolle til, at presse Venstre til at slække på kravene i forhold til flygtninge (Olsen 2016a). Ud fra dette agerer Socialdemokraterne således, at partiet er med til at stramme op om flygtningepolitikken, hvilket en del af deres vælgere ønsker, samtidigt med partiet er med til at gøre stramningerne mindre, som andre af de socialdemokratiske vælgere ønsker. Det skal dog nævnes, at der blandt den danske befolkning har været en stigende velvilje i forhold til at modtage og hjælpe flygtninge. Dette skal ses i lyset af den store mediedækning, der har været af flygtningekrisen. Dette har, ifølge Rune Stubager, gjort at danskerne har mere lyst til at hjælpe, men at denne holdning vil falde tilbage til den generelle holdning, som er baseret på en større skepsis overfor flygtninge og indvandrere. Hvilket kan være med til at forklare hvorfor Venstre og Socialdemokraterne fortsætter den stramme linje på udlændingeområdet, i stedet for at følge holdningsskiftet blandt vælgerne (Rasmussen 2016). Ud fra dette kan der argumenteres både for og imod, at den opstillede hypotese stemmer overens med den politiske virkelighed i forhold til denne case. Det skyldes, at den generelle vælgerholdning i øjeblikket er, at den danske stat i højere grad bør hjælpe flygtninge. Når politiske partier så vælger, at gennemfører stramningen på området kan det modargumentere, at vælgernes tilslutning har en indvirkning på politiske partiers overordnede strategisk valg. Modsat vil argumentet for at hypotesen stemmer overens med den politiske virkelighed være, at holdningsskiftet er en øjeblikændring. Denne ændring er forårsaget af den mediedækning, der har været af flygtningekrisen. Dermed kan det forklares, at partierne vælger en opstramning af flygtningelovgivningen, fordi partierne antager, at vælgerholdningen skifter tilbage til den oprindelige skepsis, der har været overfor flygtninge. Dermed bliver det den længere sigtede vælgerholdning, som får indflydelse på politiske partiers overordnede strategi, eftersom det kan give større "gevinst" på længere sigt.

Det næste punkt i denne del af analyse er at se på hvorfor partierne agerer som de gør, samt hvorvidt projektets analyseskema, er forklaringsdygtig i forhold hertil.

Venstre sidder med regeringsmagten og i kraft af denne parlamentariske position, er partiet nødsaget til at have en løsning på enhver problematik, der måtte opstå. Derfor er partiet nød til, at agere når flygtningekrisen aktualiseres som et problem for den danske stat. Tages der udgangspunkt i den generelle holdning blandt befolkningen, som dækker over en vis skepsis overfor flygtninge, har Venstre fordel af, at partiet gennem længere tid har ført en hård kurs i forhold til udlændingepolitik. Det vil sige at selve issue udlændingepolitik, som i dette tilfælde tager karakter af flygtningekrisen, giver partiet en mulighed

for at gennemføre politik, som har vælgeres gunst. Når der så, som tidligere nævnt, er et skifte i vælgerholdningen på kortere sigt, kan dette medføre at issueet ikke længere er en mulighed for positiv omtale for partiet (Rasmussen 2016). Er der i så fald ikke mulighed for positiv tilslutning fra vælgerne, kan det virke underligt, at partiet alligevel promoverer den pågældende politik. For at kunne forklare dette tages der igen udgangspunkt i følgende udtalelse fra Lars Løkke Rasmussen, som sammenligner flygtningelovgivningen med kontanthjælpen:

"Så bliver man afvist og bedt om at komme igen senere. Derfor ville det være forkert, hvis vi i forhold til folk, der kommer og søger asyl i Danmark, og som måtte være formuende - jeg tror ikke, at det er meget typisk, men det kan forekomme - sagde, at uanset, hvad du har af fri formue, så afløfter vi alle dine udgifter. Det ville være forkert." (Olsen 2016b).

Denne udtalelse viser, hvordan partiet lægger fokus på rimeligheden i, at de samme regler skal gælde for flygtninge, som for de danskere, der er nødsaget til at skulle modtage kontanthjælp. Dermed kan det siges, at Venstre forsøger at associere "smykke-loven" med rimelighed, og dermed problematisere dette, i stedet for at lægge fokus på problemet med flygtningekrisen. Dermed forsøger partiet at skabe en association, som er nemmere for vælgerne at forholde sig til, i og med denne problematik er mere håndgribelig end en krise, der foregår langt fra Danmarks grænser. Grunden til at gøre dette vil være, at sikre sig en bedre opbakning blandt vælgerne. Den samme tilgang til denne diskussion kan ses hos Socialdemokraterne.

"Nu har vi fået en formulering, der sikrer netop det, der var vores formål, nemlig at flygtninge ikke kan fratages vielsesringe og andre ting med stor affektionsværdi. Hele det grundlæggende princip om, at hvis man har store værdier selv, så skal man være med til at betale for sit ophold, har vi hele tiden bakket op om..." (Olsen 2016a).

Denne udtalelse fra Dan Jørgensen viser igen, at issueet får en karakter af rimelighed, i forhold til understøttelse til både flygtninge og danskere. Derfor kan det igen ses, at partier forsøger at pakke diskussionen ind, således at vælgerne ikke har fokus på årsagen til flygtningene kommer. Men derimod den problematik, som lægger i det "urimelige" i at flygtninge kan få støtte fra staten, uanset hvilken pengemængde disse medbringer. Hvorimod danskere skal have færre end 10.000 kr. for at kunne få understøttelse fra staten i form af kontanthjælp.

En anden årsag til at Socialdemokraterne vælger, at lægge sig så tæt op af højrefløjens holdninger i forhold til denne diskussion, kan være at der ikke er noget entydigt ejerskab over dette emne, som det er nævnt ovenfor. Dette koblet med at spørgsmål om flygtninge- og udlændingepolitik har været udslagsgivne for

hvilket partier, der har kunnet danne regering (Rasmussen 2016), kan have en effekt på Socialdemokraternes ageren. Dette skyldes, at hvis partiet ikke ville gennemføre denne type lovgivning, formentligt vil have svært ved at genvinde regeringsmagten, såfremt de danske vælgere ved næste folketingsvalg støtter op om, en hård kurs på flygtninge- og udlændingeområdet. Af denne årsag er det derfor det mere sikre valg at holde sig til den hårde kurs som Venstre har fremført i sit udspil. Årsagen hertil er, at det ikke skaber nogen differentiering mellem partierne, og derfor ikke skræmmer de vælgere væk, som ønsker denne slags politik på det givne område. Denne pointe spiller i særdeleshed en rolle, i og med det primært har været Dansk Folkeparti, og partiets hårde udlændingepolitik, som har stjålet vælgere fra Socialdemokraterne. Derfor er partiet nød til, at vise en vilje til strammere politik på området, hvis de ønsker at genvinde regeringsmagten. Udfordringen for Socialdemokraterne er dog, at de risikerer at miste vælgere på bekostning af en strammere udlændinge politik, eftersom det ikke er alle socialdemokratiske vælgere, som bakker op om en sådan kurs. Når partiet så alligevel vælger at stramme kursen på området, kan det antages at dette ses som det mindre af to onder. Det skyldes, at de vælgere de måtte miste, på at stramme udlændingepolitikken, sandsynligvis er mere tilbøjelige til at flytte mod andre venstrefløjspartier. Dette betyder at venstrefløjen dermed vil have en større chance for at kunne danne den næste regering.

Slutteligt for den denne del af analysen, vil det ovenstående blive holdt op imod det analyseskema, som er præsenteret i projektets problemfelt.

Det synes på baggrund af ovenstående at være sandsynligt, at hypotesen om at partier agerer i en cyklus stemmer overens med den politiske virkelighed. Det der taler for at hypotesen holder er, at der synes at være belæg for, at diskussionen i sin oprindelige form forholder sig til flygtningekrisen og den ekstra mængde af flygtninge, som kommer til Danmark. Dermed bliver issues karakter flygtningepolitik med fokus på den pågældende krise. Når partierne derefter vurderer, at der generelt blandt vælgerne er opbakning til en strammere politik i forhold til udlændinge, er det en naturlig selvfølge at de søger debatten, når medierne udspørger dem i forhold til det givne lovforslag. Hvilket ift. analyseskemaet karakteriserer partierne som imødekomme overfor debatten. Når begge partier fremfører en holdning, som de mener, er i overensstemmelse med vælgerne tilslutning, kan det beskrives med den promoverede agerens strategi. Med udgangspunkt i netop disse to partier, som dette projekt arbejder med ved denne case, er der ikke nogen større kontroverser i forhold til gennemførelsen af lovforslaget. Den modstand, som skulle kunne få vælgerne til at skifte holdning, kommer i høj grad fra internationale organisationer. Som tidligere nævnt har FN's generalsekretær Ban Ki-moon udtalt sig i negative vendinger i forhold til det danske lovforslag (Klarskov 2016). Dette koblet med den store mediedækning, der har været af selve flygtningekrisen, har forsat at vælgerne tilslutning har rykket sig, og der er bred enighed blandt

danskerne om at skulle hjælpe flygtninge. Dermed vil resultatet være, at Socialdemokraterne og Venstre er ude af trit med befolkningens generelle holdning, og derfor er nødsaget til at genstarte cyklussen for at ændre issues karakter. Dette bliver gjort ved at fokusere på rimelighed, i forhold til den mængde kontanter en flygtning må have for at få støtte fra staten, kontra den mængde kontanter en dansker må have for at få støtte fra staten i form af kontanthjælp. Dermed forsøger partierne at ændre issues karakter, således det ikke længere er presset fra flygtningekrisen, som er hovedfokusset, men derimod rimelighed for danskere i forhold til modtagelse af støtte fra staten. På denne måde skal lovforslaget ikke associeres med opstramning i forhold til flygtninge, men derimod rimelighed over for danskerne.

Delkonklusion.

Det er gennem analysen af denne case blevet klarlagt, at Venstre og Socialdemokraterne aktivt indgår i debatten om "smykke-loven". Det er påvist, at dette issue indledningsvist har båret karakter af at handle om flygtningekrisen, samt flygtninges rettigheder. Ligeledes er det påvist at Venstre og Socialdemokraterne har forsøgt, at re-frame issues karakter således det i stedet ville omhandle rimelighed for danskerne. Dette kan skyldes, at vælgernes holdning til "smykke-loven" var negativ, på trods af en generel holdning blandt vælgerne om en stram kurs i forhold til udlændingepolitik. Dermed synes det også, at være påvist at partierne har ageret i en cyklus, eftersom de har forsøgt at re-frame debatten på en måde, så politikken stemmer bedre overens med vælgernes holdning, og dermed skaber større vælgertilslutning. Årsagen til at partierne agerer i denne cyklus er forskellige for de to partier. Venstre er nødsaget til at løse en problematik, i form af en stigende mængde af flygtninge, som kan blive en for stor omkostning for staten. Derfor fremsættes "smykke-loven" for at gøre Danmark mindre attraktivt for flygtninge, og dermed mindske flygtningetilstrømningen. Grunden til at Socialdemokraterne ønsker denne debat, og gennemførelsen af lovforslaget, er derimod at undgå at adskille sig for meget fra Venstre. Dette skyldes at udlændingepolitik, som nævnt, kan være udslagsgivne i valgkampssituationer. Derfor bakker Socialdemokraterne forslaget op, dels for at mindske forskellen mellem dem og Venstre, og for at undgå at tabe stemmer på den bekostning. Endeligt promoverer partiet sin strammere linje på udlændingeområdet, for på sigt at kunne kapre stemmer i en kommende valgkamp.

Velfærdsturisme.

Denne del af analyseafsnittet beskæftiger sig med casen om velfærdsturisme. Der bliver som tidligere nævnt taget udgangspunkt i den debat om velfærdsturisme, som udspillede sig i forbindelse med europaparlamentsvalget som fandt sted den 25. april 2014.

Indledningsvist tager denne del af analysen hånd om Dansk Folkepartis ageren i denne diskussion. En ting DF i høj grad lægger vægt på, er at EU-borgere har samme rettigheder til eksempelvis børnepenge, til trods for børnene stadig opholder sig i pågældende borgers hjemland (Haslund 2013).

"Noget af det mest interessante bliver, om en ny europapolitisk aftale kan sikre, at vores velfærdssamfund ikke bliver undergravet af andre EU-borgeres adgang til sociale ydelser i Danmark." (Hjølund 2013).

Denne udtalelse kommer fra DFs formand Kristian Thulesen Dahl. Med denne udtalelse lægger DFs formand op til, at det danske velfærdssamfund kan blive undergravet af andre EU-borgeres ret til sociale ydelser på lige fod med danske borger. Dermed tilegner Thulesen Dahl issue flere karakteristika. Dels er der det urimelige i at andre EU-borgere, som nævnt, har ret til eksempelvis børnepenge til trods for at børnene stadigvæk opholder sig i det respektive hjemland. En anden karakteristisk, som her fremhæves, er selve den danske stats indretning. Med ovenstående udtalelse er det underforstået at Danmark ikke har råd til at skulle betale for velfærd til andre EU-borgere, uden at disse har bidraget til statskassen. Dermed forstået således at Danmark, på grund af det udefra kommende pres på velfærdsydelse, ikke har råd til at opretholde den samme velfærdsstandard. Dette betyder at velfærden for danske statsborgere også falder, eftersom staten skal finansiere velfærd til flere borgere. Endeligt leder denne udtalelse også hen mod en tankegang af "dem" og "os", det skal forstås således at den vandrende arbejdskraft i EU kan ses som indvandring, dermed giver Thulesen Dahl også issue en karakter af indvandrepolitik. Der som bekendt er et område, som Dansk Folkeparti gør meget ud af at profilere sig på.

En anden argumentation som Dansk Folkeparti anvender, er at enkelt stater skal have større selvbestemmelse i forhold til lovgivning. Morten Messerschmidt udtaler i den forbindelse:

"Det vil være rigtigt for Danmark at følge David Camerons projekt. DF vil gå i Storbritanniens retning. Vi skal have et handelsmæssigt samarbejde." (Ritzau 2014).

Og uddyber med:

"Men al finans-, udenrigs-, social- og udlændingepolitik skal føres tilbage til medlemslandene" (Ritzau 2014).

Med disse udtalelser skaber Dansk Folkeparti et billede af at EU har for meget indflydelse på nationale lovgivninger. Dermed anvender DF velfærdsturisme til at påvise at EU blander sig i lovgivning institutionen ikke burde.

Sammenfattende betyder det ovenstående at DF forsøger at gøre velfærdsturisme til et indvandrepolitisk spørgsmål. Samtidigt sætter partier lighedstegn mellem velfærdsturisme og det at EUs vandrende arbejdskraft, kan undergrave den danske velfærdsstat. Disse argumenter anvendes som bevis for at EU skal kunne bestemme mindre over den danske lovgivning.

På den anden side af diskussionen står Socialdemokraterne. I forbindelse med det såkaldte fire-lande-brev, der er forfattet af Tyskland, Storbritannien, Holland og Østrig udtaler Morten Bødskov:

"Den danske regering støtter arbejdet med at forebygge og forhindre misbrug af velfærdsydelse. Nu må vi se på, hvad der er det reelle omfang af misbruget" (Ritzau 2013).

Når Socialdemokraterne omtaler et emne på denne måde, kan det se ud til de egentlig ikke ønsker diskussionen på nuværende tidspunkt. Når Bødskov henviser til at det reelle omfang af misbrug skal undersøges kan det betyde to ting. Enten at den daværende regering ikke ønsker at diskutere emnet og forsøger at fjerne diskussionen fra dagsordenen ved at fremhæve at det først skal undersøges. En anden mulighed er, at partiet blot ønsker at udsætte diskussionen indtil der forelægges flere informationer, således partiet bedre kan positionere sig i diskussionen.

Samtidigt udtrykker den daværende statsminister Helle Thorning-Schmidt en bekymring i forhold til velfærdsturisme:

"(...) jeg synes, at det er vigtigt at få sagt tydeligt, at uretmæssig eller utilsigtet adgang til vores velfærdsydelse kan føre til, at der er en uacceptabel belastning af netop de ydelser, og dermed kan man sætte spørgsmålstejn ved den frie bevægelighed." (Ritzau 2013).

Denne udtalelse kan antages at have til formål at berolige vælgerne, og skaber en sikkerhed om at partiet har til hensigt at undersøge problemet, og derefter sikre at det bliver løst. Det viser sig dog senere at Socialdemokraterne begynder at argumentere anderledes i forhold til denne diskussion.

Denne ovenstående del foregår inden debatten når sit højeste. I takt med det i stigende grad lykkes for andre partier, herunder DF, at fastgøre velfærdsturisme diskussionen på den politiske dagsorden, stiger den socialdemokratiske velvilje til at diskutere emnet også. Dette kan meget vel også skyldes at der er

kommet et bedre overblik over de reelle tal i forhold til velfærdsturisme. Nick Hækkerup udtaler blandt andet:

"Positionen er, at der ikke er noget aktuelt problem, når vi ser på tallene. Østeuropæerne har ikke et overforbrug af sociale ydelser herhjemme, men der er grund til, at være opmærksom på dagpengeområdet, hvor det ser ud til at tallene er uforholdsmæssigt store. Men ellers er der ikke noget problem." (Jessen 2014).

Med denne udtalelse forsøger Socialdemokraterne, at ændre de kriterier, der skal definere issueet. Det ses blandt andet ved at Hækkerup pointerer, der ikke er noget problem i forhold til at den vandrende arbejdskraft belaster samfundet gennem modtagelse af sociale ydelser. Dermed kan det antages at Socialdemokraterne forsøger at fjerne indvandrepolitik-aspektet fra velfærdsturisme debatten. Grunden hertil, kan meget nemt være at der er en generel tendens til at vælgerne mener indvandre ikke bør have lige så nem adgang til velfærdsydelser i Danmark som danskerne har. I samme undersøgelse vises det at vælgerne mener at en Socialdemokratisk ledet regering, er bedre egnet til at varetage den danske politik i forhold til indvandrere og flygtninge. Derfor kan det virke mærkeligt at S forsøger at fjerne indvandre karakteristikaet fra debatten om velfærdsturisme, men når dette er tilfældet kan det skyldes at vælgernes holdning hertil er skiftet. I pågældende undersøgelse er der kun en forskel på mellem 2 og 3 procentpoint (Stubager 2013). Dermed er det ikke utænkeligt, at vælgernes holdning hertil er skiftet i løbet af de to år der er gået mellem målingerne i undersøgelsen og den debat som analysen her tager udgangspunkt i.

Kigges der videre frem på Socialdemokraternes ageren i forhold til velfærdsturisme debatten, viser udtalelser en indikation på, at partiet ikke anser debatten som værende god for dem. Dette kan muligvis skyldes svigtene opbakning blandt vælgerne. Ole Christiansen som er socialdemokratiske medlem af Europaparlamentet udtaler:

"Når arbejdsløsheden rammer, og jobbene udebliver, kan jeg godt forstå, at man bliver frustreret. Jeg har også taget mig selv i at tænke, at det er hamrende unfair. Men den kortslutning, der er sket i debatten om velfærdsturisme, medfører, at vi bliver sure på de forkerte. I dette tilfælde østeuropæerne" (Christensen 2014).

Med denne udtalelse pointerer Christensen, at det ikke er rimeligt at gøre velfærdsturisme til et indvandrepolitisk problem. Han siger desuden:

"Den store udfordring er social dumping - ikke velfærdsturisme." (Christensen 2014).

Med denne udtalelse forsøger Christensen at gøre det klart at det ikke er velfærdsturisme, der er et problem. Dette kan ses som en slags helgardering. Det skal forstås således, at hvis det ikke lykkes for Socialdemokraterne at fjerne indvandrepolitik som et karakteristika i forhold til velfærdsturisme, så har partiet fremhævet at velfærdsturisme slet ikke er et problem. Socialdemokraterne fremhæver i stedet for at det er social dumping, som er det egentlige problem i forhold til arbejdskraftens frie bevægelighed. Dermed er der tale om en counterframing, idet partiet forsøger helt at ændre indholdet af selve diskussionen.

Ud fra ovenstående kan det ses, at Dansk Folkeparti frame velfærdsturisme ved at gøre det til en indvandringsproblematik, hvorimod Socialdemokraterne forsøger at overbevise om at dette ikke er tilfældet.

For at bringe denne del af analysen videre, vil der nu blive taget fat på hvorfor de to partier agerer som de gør.

I forhold til Dansk Folkeparti kan det siges, at partiet indgår aktivt i debatten. De fremhæver blandt andet det urimelige i, at en EU borger kan komme til landet og få sociale ydelser fra dag ét af. Dette kan skyldes at de har vælgernes opbakning i forhold til dette, i og med det er den generelle holdning blandt vælgerne, at indvandrere ikke skal have den samme adgang til offentlige ydelser som danskere har (Stubager 2013). Når et parti på denne måde har vælgernes opbakning, virker det naturligt at partiet strategisk vælger at være imødekommende overfor debatten. Dermed leder det hen til at DF anvender en promoverende strategi i forhold til sin ageren i velfærdsturisme debatten. Når partiet udtaler sig som det gør, er det for at vise forskellene mellem egne og andres holdninger, og på den måde skabe større opbakning til DF. Formålet med den måde DF agerer på bliver altså at promovere sig selv, alt imens de andre partiers holdninger bliver udstillet, således at DF muligvis kan forøge tilslutningen blandt vælgerne og dermed forøge sit stemmetal.

I forhold til Socialdemokraterne kan det siges, at de indledningsvist overordnet set agerer undvigende i forhold til debatten om velfærdsturisme. Dette er omtalt i forbindelse med Morten Bødskovs udtalelse tidligere. Det er dog ikke nemt at give et konkret svar på hvorfor partiet er undvigende i forhold til denne diskussion, som nævnt tidligere kan det skyldes at partiet ønsker mere data til at danne sin mening ud fra. Den anden årsag til partiet ikke ønsker debatten, kan imidlertid også være at partiet ved, det ikke har vælgernes opbakning i denne diskussion (jf. Stubager 2013).

Den sidst nævnte mulighed viser sig siden hen, at have en mulig forklaringskraft når Nick Hækkerups udtalelse tages i betragtning. Når partiet ikke har vælgernes opbakning, giver det god mening at partiet ikke ønsker at debattere emnet, eftersom det kan skade partiet. Dermed kan det siges at partiet agerer ud fra

den overordnede strategi om at være undvigende i forhold til diskussionen, med det henblik at fjerne den helt fra den politiske dagsorden. Det er dog imidlertid ikke muligt, dels på grund af mediedækning, men også fordi partiet på daværende tidspunkt er en del af den danske regering. Dermed spiller den parlamentariske situation en væsentlig rolle i forhold til Socialdemokraternes ageren. Det skal forstås således, at eftersom regeringen skal have alle svar og løsninger på enhver politisk problematik, er det ikke muligt for Socialdemokraterne at fjerne velfærdsturisme som debattemne, ved blot at negligere det. Derfor gør partiet brug af den forandrende strategi, hvilket ses i forbindelse med Ole Christensen udtalelser, der er fremhævet ovenfor. Nu forsøger Socialdemokraterne at være imødekommende overfor debatten, og aktivt prøve at forandre den, således det ikke længere er velfærdsturisme og indvandring, som spiller den primære rolle i diskussionen. Formålet med denne forandring af issues karakter, er at skabe en diskussion hvor partiet har vælgerens opbakning. Ved at forandre issues karakter til social dumping kan Socialdemokraterne formentlig forsage et skifte i vælgertilslutningen, eftersom den sociale dumping resulterer i færre arbejdspladser til danskerne. Når dette kan rykke vælgerne i Socialdemokraternes favør skyldes det at bekæmpelse af arbejdsløshed er et emne partiet har ejerskab over (Stubager 2013).

Ses der på resultatet af europaparlaments valgkampen, bliver det tydeligt at det var Dansk Folkeparti, der var bedst til at overbevise vælgerne om at DF var det rigtige valg. Partiet opnåede fire mandater, og var det eneste parti, ud over Radikale Venstre, som havde en mandatfremgang (Berlingske 2014).

Dermed er det nærlæggende at antage at det var Dansk Folkeparti, som havde emneejerskabet i forhold til diskussionen om velfærdsturisme. Samtidigt kan det siges at det ikke lykkes for Socialdemokraterne at ændre issues karakter, således at partiet opnåede emneejerskab.

Som det sidste i denne del af analyseafsnittet vil der blive set på hvordan den ageren, der er blevet analyseret ovenfor passer sammen med projektets opstillede hypotese.

I forhold til analyseskemaet kan det ses at Dansk Folkeparti, har lykkedes med at tilegne issue en karakter af indvandrepolitik. I og med vælgerne tilslutter sig partiets position på dette område medfører det at partiet er imødekommende overfor diskussionen, og som resultat benytter en promoverende strategi i debatten. Indledningsvist vil Socialdemokraterne undersøge problemstillingen, og da partiet forsøger at negligere debatten ved at pointere at der ikke er noget problem, kan det siges at de agerer undvigende i et forsøg på at dræbe diskussionen. Da dette ikke lykkes, ses der tegn på at der forekommer en cyklus, eftersom DF fortsat anvender en promoverende strategi, som vælgerne fortsat har tilslutning til. I form af sin position som regeringsparti, kan Socialdemokraterne ikke blive ved med at negligere debatten, eftersom regeringen altid står til ansvar for eventuelle politiske problemer. Derfor forsøger partiet nu at være mere

imødekommende overfor issue, og i den forbindelse anvender Socialdemokraterne en forandrende strategi, i håb om at ændre issues karakter til at være et emne partiet har ejerskab over. Det vil grundlæggende sige, at der er tegn på at hypotesen har en forklaringskraft i forhold til denne diskussion om velfærdsturisme.

Delkonklusion.

Igennem denne del af analysen er det fremkommet, at Dansk Folkeparti har ageret imødekommende og promoverende i forhold til debatten. Imens har Socialdemokraterne indledningsvist været undvigende og negligerende. Da partiet skifter overordnet og anvendt strategi til imødekommende og forandrende, ses det, at det ikke er muligt for et regeringsparti, ikke at forholde sig til en problemstilling, som gør sig gældende i en offentlig diskussion. Samtidigt synes det evident at hypotesen om den politiske agerens cyklus stemmer overens med den politiske virkelighed indenfor denne case. Det skyldes at Socialdemokraterne, efter det er blevet tydeligt at diskussionen ikke dør hen, genstarter debatten, i håb om at redefinere issue. Der kan dog også argumenteres for at det er Dansk Folkeparti, som genstarter debatten, eftersom de med vælgernes opbakning har en såkaldt vindesag. Det betyder at partiet kan opnå større opbakning ved at blive ved med at diskutere emnet. Dette er, alt andet lige, også det bedste tidspunkt at debattere på, i og med DFs position i debatten som sagt har vælgernes opbakning.

Med ovenstående i mente synes det antageligt, at hypotesen om at politiske partier agerer i en cyklus. Beviser herfor er den fortsatte promovering af diskussionen af Dansk Folkeparti. Samt strategiomstilling fra Socialdemokraterne, der efter fejlslaget forsøg på at lukke debatten, i stedet forsøger at forandre den.

Legaliseringen af hash.

Denne del af afsnittet har igen til formål at præcisere, hvordan politiske partier agerer i forhold til debatten om legalisering af hash. Der bliver som tidligere nævnt, taget udgangspunkt i en fuldstændig legalisering af hash, og ikke kun legaliseringen af hash til medicinsk anvendelse. Indledningsvist tager denne del fat på Københavns kommunes forslag om legalisering af hash, hvorefter en nyere diskussion af emnet analyseres, med det formål at skabe et længere tidsperspektiv at teste hypotesen på.

Legalisering af hash har været en diskussion, der har været taget op flere gange. Eksempelvis er det blevet foreslået som en forsøgsordning i Københavns kommune i 2009. Formålet med legaliseringen af hash, er at mindske den organiserede kriminelle handel med hash, som Københavns kommune anslår at have en omsætning på 1 mia. kroner i København alene. Desuden argumenteres der også med at forbuddet mod anvendelse af hash, ikke hjælper i forhold til at mindske forbruget (Københavns kommune 2009). Modellen som kommunen foreslår baseres på butikker eller klinikker, der placeres forskellige steder i Københavns kommune med specialuddannet personale, der skal varetage distributionen af hashen. Formålet med dette er at kunne kontrollere salget af hash, og sikre at brugerne af rusmidlet får den nødvendige information og rådgivning i forbindelse med anvendelsen af hash (Københavns kommune 2009).

I et notat fra de embedsmænd, som havde til opgave at finde modeller for legalisering af hash står der:

"Forbruget er ikke er højere i de lande, der har afkriminaliseret hash til eget brug" (Nilsson 2009).

Denne udtalelse forholder sig til undersøgelser foretaget i Holland, hvor hash har været legaliseret i en længere periode (Nilsson 2009). Dette har også på dette tidspunkt været et af hovedargumenter for en legalisering af hash, sammenkoblet med argumentet om at fjerne indtægtskilder fra den organiserede kriminalitet. Det vil sige at diskussionen om hash tilegnes en karakter, som primært fokuserer på at komme den kriminelle handle med hash til livs. Dermed sættes diskussionen indenfor retspolitiske rammer. Samtidigt argumenteres der for at legaliseringen ikke vil medføre forøget forbrug, hvilken kan have til formål at fratage issue et sundhedspolitisk karakter. Formålet med dette kan være at det er svært at overbevise vælgere om at legalisering af et rusmiddel, som længe har været ulovligt, ikke er skadeligt.

Dog kommer der et modsvar fra psykiatrisk overlæge Merete Nordentoft:

"Det kan ikke undgå at gøre hashen mere tilgængelig. I dag skal du dog bevæge dig et bestemt sted hen og købe det i skjul" (Nilsson 2009).

Denne udtalelse går i spænd med Venstres politik. Som en kommentar til forslaget fra Københavns kommune, svare daværende retsordfører fra Venstre Kim Andersen:

"Jeg kan sige det helt enkelt: Venstre er imod fri hash. Det er et skråplan, som bringer unge i fare, for vi ved, at rygning af hash blandt andet medfører en stor risiko for at få psykiske sygdomme og ofte fører til decideret narkomisbrug. Derfor tager vi afstand fra forslaget" (Marienlund 2009).

Denne udtalelse fremhæver den primære argumentation for, ikke at legalisere hash i Danmark. Argumentationen er at en legalisering af hash vil medføre et større forbrug, og dermed kan øge risikoen for at flere ender i stofmisbrug eller får psykiske sygdomme som følge af hash. Formålet med denne udtalelse, kan anses for værende, at tilegne issueet det sundhedspolitiske perspektiv, der er forsøgt undgået som nævnt ovenfor. Grunden hertil vil være den samme, altså at det må antages, at det er nemmere at overbevise vælgere om at et ulovligt rusmiddel, fortsat skal være ulovligt.

I ovenstående tilfælde, kan det siges at Københavns kommune har ageret imødekommende for debatten om legalisering af hash, eftersom de fremhæver en problematik, der har opbakning blandt vælgere. I dette tilfælde, bekæmpelse af den organiserede kriminalitet. Denne tilgang forudsætter dog at vælgerne forholder sig til den organiserede kriminalitet, som problemet. En undersøgelse foretaget af Megafon på daværende tidspunkt viser at 47 % af befolkningen syntes, at legalisering af hash i København er en god idé imens 36 % mente det modsatte (Harder 2009). Dermed kan det være med til at bevise, at vælgerne associerer legaliseringen af hash med bekæmpelse af organiseret kriminalitet. Dette kan være med til at understøtte hypotesen om at politikere agerer i en cyklus, når det tages i betragtning, at Venstres daværende retsordfører, som nævnt, forsøger at karakteriserer diskussionen ud fra et sundhedsaspekt. Dermed kan diskussionen på baggrund af kriminalitetsperspektivet omgås. Hvilket giver mulighed for at skabe en ny vælgertilslutning, og dermed ændrer vælgerens holdning til legalisering af hash i København.

Debatten om legalisering af hash er stadig i gang i 2013-14, på Christiansborg er de største modsætninger i diskussionen, Liberal Alliance og Enhedslisten overfor Dansk Folkeparti. Liberal Alliance, her ved partiformand Anders Samuelsen, lægger ikke kun fokus på legalisering af hash, med en legalisering af alle former for narkotika. Han udtaler blandt andet:

"Vi ved, at det ikke hjælper at straffe folk for at være i besiddelse af stoffer. Vi taler ikke om en total liberalisering af handel med stoffer. Det skal stadig være ulovligt at sælge stoffer, men det skal ikke være ulovligt at besidde stoffer" (Klarskov 2014).

I forlængelse af denne udtalelse uddyber han:

”Der er rigtig mange, som tager stoffer uden at have et problem med det. Der er nogen, der har et problem med det på grund af deres sociale baggrund, de miljøer, de er i, og så videre. Men de problemer bliver bare forstærket af, at man kriminaliserer dem” (Klarskov 2014).

Hermed kan det siges at Anders Samuelsen beskriver legaliseringen af narkotika, som en hjælpemiddel, der kan være med til at forbedre forholdene for dem, som tager stoffer på grund af problemer. Samuelsen fokuserer på at de individer, som tager stoffer på grund af deres sociale baggrund, eller de miljøer de befinder sig i, ikke får det bedre af at de også bliver kriminaliseret. Dette kan forstås således af det er nemmere at hjælpe individer med at stofmisbrug, hvis de ikke også bliver straffet for det. På denne måde forsøger Anders Samuelsen, at tilegne issue et karakter i form af hjælp til dem, der måtte være fanget i et misbrug. Ses der på vælgerne tilslutning til legaliseringen af hash, er denne position Anders Samuelsen tager, ikke en der vinder stemmer. En måling fra 2014 viser at 51 % af vælgerne ikke mener at hash bør legaliseres, imens 10 % er helt enige og 23 % er delvist enige i at legalisere hash (Nielsen 2014). Når Liberal Alliance så alligevel indgår åbent i debatten, og dermed er imødekommende overfor den, kan det antages at det skyldes partiet har en forandrende strategi som dets fokus. Altså er formålet med de udtalelser Anders Samuelsen fremfører, at ændre issues karakteristika, således det bliver mere sandsynligt at partiet kan få vælgerne opbakning i denne diskussion.

En anden argumentation, som anvendes af Liberal Alliance er at legaliseringen af hash, tager indkomstgrundlaget fra noget af den organiserede kriminalitet. Partiets restordfører Christina Egelund, har denne udtalelse i forbindelse med den nuværende regerings forslag om zoneforbud, der har til hensigt at mindske spredningen af hashhandel, og på sigt komme denne til livs (Ritzau 2016a):

”Vi synes, at man helt fundamentalt skal gå en anden vej for at få hashsalget ud af hænderne på rockerne. Vi synes, at man skal legalisere hash, hvilket endegyldigt vil gøre op med det faktum, at rockerne de facto sidder på hashhandlen i Danmark” (Ritzau 2016b).

Som det kan ses er denne argumentation en genganger fra tidligere i dette afsnit. Her forsøger partiet at givet issue den betydning, at legaliseringen af hash bekæmper bandekriminaliteten. Gøres LAs kommentarer op, viser det sig at partiet forsøger at tegne et billede af at legalisering af hash kan være med til at bekæmpe organiseret kriminalitet, og samtidigt forbedre mulighederne for at hjælpe misbrugere af med stofferne.

I forhold til vælgertilslutning er der desuden sket en forandring fra 2014 til 2016, i en undersøgelse foretaget af Gallup ses det at 45 % af danskerne mener at det bør være tilladt at indtage hash, imens 41 % mener det fortsat bør være forbudt.

På baggrund af den svingende vælgertilslutning i forhold til denne diskussion, er det svært at sige noget om hvilket parti, der i vælgerens øjne, har ejerskabet over dette emne. Dette kan være med til at forklarer hvorfor LA går aktivt ind i debatten. Det skal forstås således, at hvis der ikke er noget parti der endnu, har ejerskab over et emne, er det muligt at vinde vælger over på sin side. Vel og mærket indenfor denne diskussion, og såfremt pågældende partis holdninger og dertilhørende argumentation, stemmer overens med det flertallet af vælgerne mener.

På den anden side i denne diskussion står blandt andre Dansk Folkeparti, som blankt afviser en fuldstændig legalisering af hash. Pia Kjærsgaard udtaler sig i forbindelse med at Københavns kommune igen fremsætter forslag om legalisering af hash.

"Det er naivt at tro, at man kan bekæmpe noget som helst med fri hash. Det vil kun medvirke til, at misbruget stiger, og at folk vil begynde at misbruge hårdere stoffer" (Lauridsen 2013).

Denne argumentation er den direkte modsætning til den tidligere viste af Anders Samuelsen. Hvor LA politikeren mente at en legalisering, kan medvirke til at hjælpe de socialt udsatte misbrugere, mener Kjærsgaard at en legalisering kun vil føre til større forbrug af stoffet, og øge risikoen for at flere begynder at tage hårdere stoffer. Altså argumentere DF mod legalisering af hash, ved at fremhæve at de socialt udsatte narkotika misbrugere bliver værre stillet.

Dansk Folkeparti forholder sig også til argumentet om at en legalisering af hash, kan være med til at underminere en indtægtskilde for den organiserede kriminalitet. I forbindelse med Venstres forslag om zoneforbud udtaler Dansk Folkepartis retsordfører Peter Kofod Poulsen:

"Et zoneforbud vil være noget, som kan genere organiserede, kriminelle hashhandlere. Vi skal slå hårdt ned på narko. Vi skal ikke legalisere det og blåstemple det" (Ritzau 2016).

Med denne udtalelse afviser Dansk Folkeparti blankt at legalisere hash, det må antages at denne del af udtalelse skal ses i lyset af ovenstående udtalelse, altså på baggrund af frygten for at det vil føre til øget forbrug. Hvilket igen ville kunne føre til at misbrugere søger hårdere stoffer. Når den position er fastlagt er det selvsagt væsentligt at finde en løsning på problemet i forhold til hashhandlen. Her påpeger DF at et zoneforbud, som Venstre foreslår det, kan være med til at genere den organiserede kriminalitet på dette område. Hypotetisk kan det medfører større besvær for de kriminelle i forhold til udførelsen af hashhandle,

hvilket vil resultere i mindre handel og dermed færre indtægter. Færre indtægter vil, hvis tanken føres videre, føre til at det ikke længere er lige så lukrativt at handle med hash, hvilket kan mindske udbuddet, og dermed på sigt mindske antallet af brugere af stoffet.

Som tidligere nævnt er der sket svingninger i forhold til vælgernes tilslutning, til hvorvidt hash skal legaliseres eller ej. Dette kan være med til at forklare hvorfor Danske Folkeparti fortsat indgår aktivt i denne debat. Det skal forstås således at vælgernes holdningsskifte medfører at der ikke er noget enkelt parti, som kan tage ejerskabet over det specifikke emne. Dermed er der belæg for at sige DF, ligesom LA, også anvender en forandrende strategi, som følge af den overordnede imødekommende strategi. På grund af dette, kan der tales om en issue-konkurrence, idet de to partier kæmper om hvilket karakteristika, der skal være dem, som forbindes med legaliseringen af hash. Årsagen til dette vil i så fald være at vinde vælgernes gunst. Dette skal ses i lyset af det manglende ejerskab over issueet. Når der ikke er et parti, der har ejerskab over et emne betyder det at vælgerne i højere grad kan påvirkes til at følge den linje, som et parti fremlægger, og derfor er det "bare" et spørgsmål om at vinde diskussionen for de forskellige partier.

Det kan dog ikke direkte, af den anvendte data, udledes at Dansk Folkeparti er imødekommende overfor debatten om legalisering af hash. Dette kan eksempelvis ses ud fra udtalelsen af Pia Kjærsgaard, der også har været fremført tidligere:

"Det er naivt at tro, at man kan bekæmpe noget som helst med fri hash. Det vil kun medvirke til, at misbruget stiger, og at folk vil begynde at misbruge hårdere stoffer" (Lauridsen 2013).

Denne udtalelse kan som sagt ses som en ren afvisning af legaliseringen af hash. Derfor kan der også argumenteres for at DF gør brug af den overordnede strategi som kaldes undvigende. Det vil sige at formålet med DFs ageren er at undgå en længere debat af emnet, og på den måde forsøge at fjerne diskussionen fra den politiske dagsorden. For at kunne fjerne diskussionen fra den offentlige debat, er den mest effektive måde at anvende den negligerende strategi, som betyder at partier ikke, eller i begrænset omfang, indgår i diskussionen. Det vil sige partier fjerner diskussionen fra dagsorden ved ikke at diskutere, eftersom mediernes interesse i en diskussion af politik, forudsætter at der er en skillelinje mellem partier, altså modsættende holdninger, som kan skabe en diskussion. Når det er sagt, virker det dog imidlertid mere som om DF gerne indgår i debatten, og forsøger at tilpasse karakteristikaene for issueet, således partiet får gavn af diskussionen.

Hvis det, der er fundet frem til i ovenstående, forholdes til den hypotese projektet arbejder med. Kan det siges at denne diskussion har været igennem flere cyklusser. Den primære årsag hertil, er at der er set flere skift i vælgernes tilslutning til legalisering af hash. Dette til trods for at argumenterne for både ja og nej

siden, i det store hele ikke har ændret sig. Dette skal forstås således at når vælgerne generelt ikke har haft tilslutning til at legalisere hash, kan der argumenteres for at partier, som Liberal Alliance, er lykkedes i anvendelsen af den forandrende strategi. Dermed har partiet ændret issues karakter, i en sådan grad at det påvirker vælgerne tilslutning. På den anden side er det lykkedes partier, som Dansk Folkeparti, at forandre issues karakter, og dermed skifte vælgerne holdninger, når disse ellers generelt har været for en legalisering af hash. Når cyklussen på denne måde kan fortsætte, skyldes det primært at der ikke er noget parti, som har ejerskab over issue. Dermed bliver det en konstant kamp om vælgerne gunst, indtil vælgerne "beslutter sig" og dermed har en holdning til hvilket parti, der er bedst egnet til at løse problematikken på dette område.

Delkonklusion.

I denne del af analysen ses det at partier over længere tid, har diskuteret et emne med stort set den samme argumentation over flere år. De argumentationer, som har været anvendt har primært været hinandens modstykker. Dette ses eksempelvis hvor ja-siden mener en legalisering af hash kan være med til at bedre forholdene for de personer, som befinder sig i et misbrug. Hvorimod nej-siden fremhæver at en legalisering kun vil medføre at personer i misbrug, ender i større misbrug, enten i form af mere forbrug af hash, eller ved at disse personer begynder at anvende hårdere stoffer.

Når der så ses på hvorfor partierne har ageret som de har gjort, bliver forklaringen det manglende ejerskab over issue for partier. Vælgerne tilslutning til legalisering af hash skifter af flere omgange, hvilket, alt andet lige, kan betyde at der ikke er noget enkelt parti, vælgerne mener, har den gode løsning, og dermed er bedst egnet til at styre politikken på det område. Når dette er tilfældet kan partiernes ageren ses som en konkurrence om issue, altså en kamp om at vinde vælgerne opbakning. Dette kan enten skyldes at partierne ønsker at samle flere stemmer på baggrund af diskussionen, eller at partier ønsker vælgerne tilslutning, således de kan gennemføre deres politik. Derfor agerer partierne på hver sin side af spørgsmålet ud fra en forandrende strategi, netop for at tilpasse issues karakter, således partiet får vælgerne opbakning.

Kobles disse resultater med hinanden, synes der igen at være tegn på at partier agerer i en cyklus. Det skyldes i særdeleshed, den skiftende vælgertilslutning, uden nogen væsentlig ændring i argumentationen for og imod legaliseringen af hash. Det vil sige at det virker plausibelt at sige, når partier ikke har den generelle opbakning blandt vælgerne, og der ikke er noget egentligt ejerskab tilstedeværende, kan de lykkes med at genstarte debattens cyklus. Således forandrer partier debatten, ved at redefinere de karakteristika, som betegner selve issue. Dermed flyttes fokus i debatten, og muligheden for at ændre vælgerne tilslutning opstår, og

så længe et parti ikke har taget ejerskab over et issue, kan denne cyklus gentages så mange gange, som partierne ønsker det, indtil ejerskab er blevet etableret.

Konklusion.

Dette afsnit samler resultaterne fra de tre analyserede cases, med det formål at besvarer projektets problemformulering:

”Kan politiske partiers ageren i en offentlig debat forklares ud fra analyseskemaet, om den partipolitiske agerens cyklus?”

I forhold til casen om ”smykke-loven” kom analysen frem til, at der var tegn på at partier agerer i en cyklus. Både Venstre og Socialdemokraterne fremhæver i diskussionen om ”smykke-loven” et indvandringsproblem, som dette lovforslag skal løse. Det viser sig imidlertid at denne position ikke har vælgernes generelle opbakning. Partierne forsøger derfor at redefinere issue ved at lægge et nyt fokus, i dette tilfælde urimeligheden i, at flygtningen fra dag et kan få samme sociale ydelser, som danskerne skal optjene retten til. Med dette i mente har analyseskemaet, vist sig at være dækkende i forhold til en forklaring af hvorfor partierne skifter strategi i debatten. Det skyldes at partierne har genstartet cyklussen i et forsøg på at ændre issues karakter, således at vælgerne tilslutter sig partierne holdninger. Grunden til at gøre dette er netop at genvinde vælgernes tilslutning, eftersom partier er nød til at have vælgernes opbakning ved kommende valgsituationen, det værende sig uanset om partierne blot ønsker at høste flere stemmer, danne regering eller få sin politik gennemført i al almindelighed.

I forhold til casen om velfærdsturisme ses der igen tegn på at partierne agerer i en cyklus i forhold til en debat. I dette tilfælde er det lykkedes Dansk Folkeparti, at give issue en karakter hvor partiets position har vælgernes tilslutning, hvormed analyseskemaet forklarer at partiet vil være imødekommende og promoverende i forhold til debatten, hvilket der også er fundet tegn på. Modsat har Socialdemokraterne indledningsvist forsøgt at undvige og negligere debatten, hvilket ifølge analyseskemaet kan forklares med den manglende vælgertilslutning. Når dette imidlertid ikke lykkes forklares dette med effekten af den parlamentariske situation. Det betyder at Socialdemokraterne er nødsaget til at forholde sig til debatten, eftersom partiet er en del af regeringen, og dermed forventes at have svar på alle politiske problemstillinger. Effekten her af er at cyklussen genstartes, hvilket antageligt kan skyldes at Dansk Folkeparti fortsætter med at promovere issue. Ifølge analyseskemaet er Socialdemokraterne derfor nød til at handle anderledes, da det ikke er muligt for et regeringsparti at negligere en debat, som har offentlighedens interesse. Derfor skifter Socialdemokraterne strategi, og forsøger at forandre diskussionen,

ved at redefinere issues karakter, således det kommer til at omhandle en problematik, som partiet har ejerskab over. Hvis dette var lykkedes kan der argumenteres for at vælgertilslutningen formentligt havde skiftet, og resultatet af valget kunne have været et andet.

Den sidste del af analysen beskæftiger sig med legaliseringen af hash. Denne del viser at partierne over en længere periode har forsøgt at redefinere debatten. Fortalerne for legalisering fremhæver, at det kan være med til at underminere den organiserede kriminalitet, samtidigt med det modvirker øget stigmatisering af socialt udsatte med narkotikamisbrug. Modsat siger modstanderne, at en legalisering kun vil føre til større forbrug af stoffet. Denne del af analysen har også pointeret at vælgernes tilslutning i forhold til issue har skiftet flere gange. Dette kan være med til at bevise at analyseskemaet har ret i at hvis et politisk parti agerer promoverende og forandrende, kan flytte vælgernes tilslutning således partiet opnår vælgernes tilslutning. Endvidere i kraft af at vælgernes tilslutning skifter i flere tilfælde, kan det antages at der ikke er et parti, som har ejerskab over dette politiske emne. Når der ikke er tale om ejerskab på forhånd, kan det antages at partier promoverer et issue med henblik på at få ejerskabet, således dette kan anvendes til at profilere sig på andre tidspunkter, når/hvis debattemnet kommer op igen. Med dette i mente vil det betyde at når partier kæmper om ejerskab om et emne, vil de fortrinsvist agere promoverende og forandrende. Det vil sige at partier søger debatten alt imens de forsøger at overbevise vælgerne om det er deres holdninger/løsninger, der er de rigtige.

Samlet set synes det, på baggrund af disse tre cases, at være plausibelt at denne analyseskemaet kan forklare den partipolitiske ageren i en offentlig debat. Det skyldes at der ved alle tre cases er fundet beviser på at politiske partier, forsøger at genstarte en debat. Formålet med dette er at redefinere issue, og dermed ændre vælgernes tilslutning, eller for at promovere partiets holdninger for at øger vælgernes tilslutning til partiet.

Litteraturliste.

Berlingske Tidende (2014) "*Resultat med alle stemmer optalt – Europaparlamentsvalget*"

Lokaliseret på: <http://www.b.dk/eu/resultatet>

Sidst set: 30-06-2016

Bild, Tage & Sigge Winther Nielsen (2008): "*Partier i Bevægelse – Hovedtræk i det danske partisystems udvikling*", Arbejdsrapport fra Københavns Universitet

Bjerregaard, Morten (2016) "*TIDSLINJE Diamantkufferter og nazi-tegninger: Asyldebatten der løb af sporet*"
Danmarks Radio.

Lokaliseret på: <http://www.dr.dk/nyheder/politik/tidslinje-diamantkufferter-og-nazi-tegninger-asyldebatten-der-loeb-af-sporet>

Sidst set: 30-06-2016

Bryman, Alan (2012): "*Social Research Methods*" 4. udgave, Oxford University Press, New York.

Chong, Dennis & James N. Druckman "*Framing Public Opinion in Competitive Democracies*" *The American Political Science Review*, Vol. 101, No. 4 (Nov., 2007), pp. 637-655, American Political Science Association
URL: <http://www.jstor.org/stable/27644476> Accessed: 13-09-2016 12:13 UTC

Chong, Dennis & James N. Druckman (2012) "*Counterframing Effects*" *The Journal of Politics*, Vol. 75, No. 1 (Dec. 12, 2012), pp. 1-16, The University of Chicago Press on behalf of the Southern Political Science Association

URL: <http://www.jstor.org/stable/10.1017/s0022381612000837> Accessed: 13-09-2016 09:52 UT

Christensen, Ole (2014): "*S: Social dumping er problemet*", Hjemmeside, Altinget.dk

lokaliseret på: <http://www.altinget.dk/artikel/s-social-dumping-er-problemet>

Sidst set: 30-06-2016

Dahl, Robert A. (1971) *"Polyarchy."* New Haven: Yale University Press.

Druckman, J. N. (2004). *"Political preference formation: Competition, deliberation, and the (ir)relevance of framing effects"*. American Political Science Review, 98, 671-686.

Entman, Robert M. (1993): *"Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm"*, Journal of Communication, nr. 43 pp. 51-58.

Lokaliseret på:

http://www.researchgate.net/publication/209409849_Framing_Toward_Clarification_of_a_Fractured_Paradigm

Sidst set: 30-06-2016

Green-Pedersen, Christoffer (2011): *"Partier i nye tider"*, Aarhus Universitetsforlag

Hansen, Maja Hagedorn (2014): *"Blå blok raser: Regeringen lægger sig fladt ned for EU"*, Berlingske Nyhedsbureau.

Lokaliseret på: <http://www.politiko.dk/nyheder/blaa-blok-raser-regeringen-laegger-sig-fladt-ned-for-eu>

Sidst set: 30-06-2016.

Harder, Thomas (2009) *"OK til hash-forsøg i København"*, Nationen, Ekstra Bladet

Lokaliseret på: <http://ekstrabladet.dk/nationen/article4204023.ece>

Sidst set: 30-06-2016

Haslund, Elisabeth Arnsdorf (2013): *"Venstre vil skærpe bekæmpelsen af velfærdsturisme"*, Politiko, 05/10-2013

Lokaliseret på: <http://www.b.dk/politiko/venstre-vil-skaerpe-bekaempelsen-af-velfaerdsturisme>
Sidst set: 30-06-2016.

Hjøllund, Michael (2013): "*DF frygter europaaftale*", Altinget.dk
Lokaliseret på: <http://www.alinget.dk/artikel/df-frygter-europaaftale>
Sidst set: 30-06-2016.

Jessen, Chris Kjær (2014): "*Minister skærer igennem: Det mener regeringen om velfærdsturisme*", Politiko,
Lokaliseret på: <http://www.b.dk/politiko/minister-skaerer-igennem-det-mener-regeringen-omvelfaerdsturisme-0>
Sidst set: 30-06-2016.

Kahneman, D., & Tversky, A. (1984). "*Choices, values, and frames.*" *American Psychologist*, 39, 341-350.

Klarskov, Kristian (2014) "*LA vil legalisere hash og hård narko til eget forbrug*" Politiken
Lokaliseret på: <http://politiken.dk/indland/politik/ECE2356935/la-vil-legalisere-hash-og-haard-narko-til-eget-forbrug/>
Sidst set: 30-06-2016.

Klarskov, Kristian (2016) "*Ban Ki-moon kritiserer den danske smykkelov*" Politiken.
Lokaliseret på: http://politiken.dk/udland/fokus_int/Flygtningestroem/ECE3039438/ban-ki-moon-kritiserer-den-danske-smykkelov/
Sidst set: 30-06-2016.

Københavns kommune (2009) "*Legalisering og regulering af hashmarkedet i København (2009-66143)*"
Københavns kommune
Lokaliseret på: http://www.kk.dk/sites/default/files/edoc_old_format/Socialudvalget/30-09-2009%2016.15.00/Referat/26-11-2009%2014.41.56/4869230.PDF
Sidst set: 30-06-2016.

Lauridse, Jan Bjerre (2013) "*Dansk Folkeparti: Naivt at legalisere hash*" Berlingske Nyhedsbureau.

Lokaliseret på: <http://www.bt.dk/politik/dansk-folkeparti-naivt-at-legalisere-hash>

Sidst set: 30-06-2016.

Marienlund, Mikkel (2009) "*Bredt nej til fri hash*" Information

Lokaliseret på: <https://www.information.dk/indland/2009/09/bredt-nej-fri-hash>

Sidst set: 30-06-2016.

Meidell, Rune Eklund (2015) "*Tilbageblik: Danskernes holdning til indvandrere gennem 25 år*" Berlingske, Politiko.

Lokaliseret på: <http://www.politiko.dk/perspektiv/tilbageblik-danskernes-holdning-til-indvandrerer-gennem-25-aar>

Sidst set: 30-06-2016.

Nelson, T. E., & Willey, E. A. (2001). "*Issue frames that strike a value balance: A political psychology perspective*" I S. D. Reese, O. H. Gandy, & A. E. Grant (Eds.), *Framing public life: Perspectives on media and our understanding of the social world* (pp. 245-266). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

Nielsen, Anders Holm (2014) "*Ny måling: Danskerne vil ikke legalisere hash*" TV2.

Lokaliseret på: <http://nyheder.tv2.dk/krimi/2014-08-21-ny-m%C3%A5ling-danskerne-vil-ikke-legalisere-hash>

Sidst set: 30-06-2016.

Nielsen, Nicolas Stig (2016) *"S, K og LA giver Støjbergs smykkeforslag den kolde skulder"* Danmarks Radio
Lokaliseret på: <http://www.dr.dk/nyheder/politik/s-k-og-la-giver-stoejbergs-smykkeforslag-den-kolde-skulder>

Sidst set: 30-06-2016.

Nilsson, Kirsten (2009) *"Model klar for fri hash i København"* Politiken

Lokaliseret på: <http://politiken.dk/indland/ECE794885/model-klar-for-fri-hash-i-koebenhavn/>

Sidst set: 30-06-2016.

Olsen, Thels Lange (2016a) *"S slækker på krav: Accepterer Støjbergs smykkeforslag"* Danmarks Radio.

Lokaliseret på: <http://www.dr.dk/nyheder/politik/s-slaekker-paa-krav-accepterer-stoejbergs-smykkeforslag-0>

Sidst set: 30-06-2016.

Olsen, Thels Lange (2016b) *"Løkke om udsældt smykkeforslag: Vi er blevet misforstået"* Danmarks Radio.

Lokaliseret på: <http://www.dr.dk/nyheder/politik/loekke-om-udskaeldt-smykkeforslag-vi-er-blevet-misforstaaet>

Sidst set: 30-06-2016.

Olesen, Lotte Rickers & Thomas Fich (2013): *"Borgernes adgang til sociale ydelser"*, Europaudvalget 2012-13
EUU Alm.del EU Note 47 Offentligt.

Lokaliseret på: <http://www.eu-oplysningen.dk/upload/application/pdf/c366de7d/12E47.pdf>

Sidst set: 30-06-2016.

Rasmussen, Emilie Kleding (2016) *"Ekspert: Danskernes holdning til flygtninge kan hurtigt ændre sig"*
Politiken.

Lokaliseret på: http://politiken.dk/udland/fokus_int/Flygtningestroem/ECE2840509/ekspert-danskernes-holdning-til-flygtninge-kan-hurtigt-aendre-sig/

Sidst set: 30-06-2016.

Eksamen.
Matthias B. K. Mortensen.
Studie nr: 20113603

Speciale.
Politik & Administration.
Aalborg Universitet.

4. Semester Kandidat.
16-11-2016

Ritzau (2013): "*Danmark støtter opgør med velfærdsturisme i EU*", Information.

Lokaliseret på: <http://www.information.dk/telegram/463034>

Sidst set: 30-06-2016.

Ritzau (2014): "*DF satser på grænse og velfærdsturisme ved EU-valg*", Information.

Lokaliseret på: <http://www.information.dk/telegram/489030>

Sidst set: 30-06-2016.

Ritzau (2015a) "*Asyludspil: Politi skal kunne tage penge fra flygtninge*" Danmarks Radio.

Lokaliseret på: <http://www.dr.dk/nyheder/politik/asyludspil-politi-skal-kunne-tage-penge-fra-flygtninge>

Sidst set: 30-06-2016.

Ritzau (2015b) "*Støjberg: Det er rimeligt at tage smykker og penge fra flygtninge*" Danmarks Radio.

Lokaliseret på: <http://www.dr.dk/nyheder/politik/stoejberg-det-er-rimeligt-tage-smykker-og-penge-fra-flygtninge>

Sidst set: 30-06-2016.

Ritzau (2016a) "*Liberal Alliance vil legalisere hash*" TV2.

Lokaliseret på: <http://nyheder.tv2.dk/politik/2016-06-27-liberal-alliance-vil-legalisere-hash>

Sidst set: 30-06-2016.

Ritzau (2016b) "*Regeringen foreslår strengt zoneforbud for narkodømte*" TV 2.

Lokaliseret på: <http://nyheder.tv2.dk/politik/2016-06-27-regeringen-foreslar-strengt-zoneforbud-for-narkodomte>

Sidst set: 30-06-2016.

Schattschneider, Elmer E. (1960) "*The Semisovereign People*" New York: Holt, Rinehart, and Winston.

Sniderman, P. M., & Theriault, S. M. (2004). *"The structure of political argument and the logic of issue framing."* I W. E. Saris & P. M. Sniderman (Eds.), *Studies in public opinion: Attitudes, non attitudes, measurement error, and change* (pp. 133-165). Princeton: Princeton University Press.

Strøm, Kaare (1990) *"A Behavioral Theory of Competitive Political Parties"* American Journal of Political Science , Vol. 34, No. 2 (May, 1990), pp. 565-598

Lokaliseret på: http://www.jstor.org.zorac.aub.aau.dk/stable/pdf/2111461.pdf?_=1467317691713

Sidst set: 30-06-2016.

Stubager, Rune (2013): *"Det danske valgprojekt"*, Aarhus Universitet

Lokaliseret på: <http://www.valgprojektet.dk/files/Danske%20v%C3%A6lgere%201971-2011%20%20Februar%202013.pdf>

Sidst set: 30-06-2016.

Thomsen, Jens Peter Frølund (2010): *"Politologi - en introduktion"*, Hans Reitzels Forlag.

Toft, Emma (2016) *"V-ordfører forsvarer ombrust lovforslag på CNN"* Danmarks Radio.

Lokaliseret på: <http://www.dr.dk/nyheder/politik/v-ordfoerer-forsvarer-ombrust-lovforslag-paa-cnn>

Sidst set: 30-06-2016.

Zaller, J. R. (1992) *"The nature and origins of mass opinion"* New York: Cambridge University Press.